ناول

بختیالۍ

عبدالقادر مجرم

خپرونکی : هیواد ادبي یون کلاسیف
الله

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمان الرحیم

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم	بختیالی
لیکوال	عبدالقادر مجرم
کمپوزر	عبدالقادر مجرم
د چاپ کال	۲۰۱۴
د چاپ شمېر	۱۰۰۰
بیه	۱۵۰ روپۍ

E.mail/ qmujrim@yahoo.com

MOB 03023809538

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیکوال چاپ شوي کتابونه

- مات وزری
- ژوندون او امیدونه
- داسي یيې ولي وکړل
- لویه لار ده څوک به راشي
- مینه مروره شوه
- دوی هدیره نه لري
- (بختیالی) همدا اثر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړون

دهغو شاعرانو او ليکوالانو په نوم
چې کتابونه يې ناچاپه پراته وي.دچاپ
وس يې نه لري

عبدالقادرمجرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

1

په بختیالی پوري ژوند خپلي دنګې ونې پند وجود، ښاهسته تګ اوورکړی وو . رمضان خو هم د دې په دنګه ونه ،پند وجود ، ښاهسته تګ مئین شو چې ویې غوښته .

رمضان خپله هستي ،نېستي ،ملکېت تر اولې ښځې د ناروغی پروخت جارکړو د پلار ،نیکه ورپاتې مځکه یې تولـه د بختیالی په ولور کې د دې پلار ته ورکړه ،کله چې یې بختیالی را وادهٔ کړه

یو د کلي هغه سرای چې درې خونې د شمال له لوري په کې لوېدلې وې په هغو کې هم ده دوو خونو سرونه پټ وو چې په یوه کې لا تر اوسه دروازه نهٔ وه د دریمې خونې د ېوالونه پوره وو ، خو پر سر یې نور هیڅ نهٔ وو یو شاتیر پر پروت وو چې د ېرو لمرنو او بارانونو تک سپین اړولی وو . چارپېره د ېوال یې یونیم ګز جګ چې سر یې د بارانونو اوبو ورسره وړی وو ، د سرای دروازه یې د سهېل په لور وتلې وه.

څلورګزه مخته د ملکداد د خونو شا را الګېدلې وه د ملکداد د هرې خونې د شا لور ته یوه یوه غټه موری درلوده چې د انارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نرۍ، نرۍ لښتې يې په کې نیولې وې چې د رمضان د سرای د
ختیځ هم د لوېدیځ له لوري د دغ څه مځکه پر ته وه.
دا چې رمضان بې له دې سرای او پهٔ دې سرای پوري مځکې
بل هیڅ هم نهٔ درلود ځکه یې د بل مزدورۍ او بزګرۍ ته ملا
تړلې وه
بختیالۍ د هرې ورځې ورتـه وویـل "زهٔ بهٔ هم پهٔ کښت
کرونده کې کار د رسره کوم"خو د دغ «هو» پر خوله نهٔ راتلهٔ، دا
چې کښت له کوره ډېر لرې وو ځکه دی وېرېدهٔ چې داسې نهٔ
وي بختیالۍ ته څوک پهٔ لاره کې ودرېږي یا لاس ورواچوي
پهٔ شرمونو بهٔ مې وشرموي.
رمضان بختیالۍ ته د مرستې اجازه نهٔ ورکولو وجه هم دا
وه.
بختیالۍ هم پوهېده چې مېړهٔ مې د داسې سوچ سړی نهٔ دی
چې "ښځې دې له خپلو خاوندانو سره پهٔ کروندو کې مرسته نهٔ
کوي" دا پوهېده چې "خلک تهول ګوته پهٔ غاښ ما ته حېران
حېران ګوري"
یوه ورځ خو لا داسې هم وشو چې څو ځوانان پهٔ لاره کې یو
ځای سره ناست وو، کله چې بختیالۍ پهٔ لاره تېرېده یوهٔ ور
پسې ږغ کړو "لـه نظره مـهٔ شې" دې یـې هـیڅ جـواب ورنـهٔ
کړو. پهٔ تلو تلو کې یې پر دا خندل دوی خواران څهٔ خبر دي
چې دې د ځان هغه عیب خوندي ساتلی دی کوم چې د دې د
ښکاره ښائیست" توهین کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسي بهٔ هم نهٔ وو چې د دې ټولو بهٔ نیت خراب وو ، ډېر به شاهد پهٔ دې نیت پهٔ لاره کې ناست وو چې دا ماځیګر اوبو ته ځي د تګ ننداره بهٔ یې وکړو د دوی پهٔ نیت بهٔ خدای خبر وو ؟.
دې ځکه پروا نهٔ پهٔ کوله چې و دې ته خپل ښائیسته تګ له وختونو وختونو معلوم وو او هم یې دا یقین وو چې دا خلک زما د قدمونو نندارې ته ناست دي ننداره یې کوي.
پهٔ دې ډول څو کلونه تېر شول ، اوس نو بختیالۍ د دوو ماشومانو مور وه ، یو سړی چې دې پهٔ دا څو کاله نهٔ وو لیدلی لکه د دې لېورزی."
چې د دې د مېړه د میراث خوارهٔ زوی وو" اوس اوس له جېله راغلی وو.
له دې سړي د دې ډېر بد راتلو لکه د ملکداد چرسک تل بهٔ یې پهٔ لاره کې ناست وو ، یوه لوېشت قد ،نری وچکی مخ ، ژړ لوی غاښونه ، تارتار ږیره به یې ښه پهٔ تېلو ننولې وه(ډېره غوړه کړې) چې چوغی سترګې بهٔ یې تر ورځو پورې پهٔ رنجو توري وې.
چې دا بهٔ ورنږدې شوه دهٔ بهٔ پر غوړ لاس کښېښودو پهٔ لوړ ږغ به یې کاکړۍ غاړې وویلې

لــــکوې د پښو نوکـــان
خواره سې غرق د کو ځوانـان
پـــهٔ نـوکـان وهـي لـمـن
لاره ژړ غـارګي د خــاؤلـــن
ښائسته دی ولنګ پـهٔ بـوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ــ کېنی راځي اوبــولــه

دي ته بۀ هغه متل ورياد شو "زړۀ پۀ داسي ځای کې دی چې لمر يې نه دی ليدلی" کله کله بۀ يې له غاړو سره سره نور هم څۀ نۀ څۀ وويل

"ستا د لاسه خو زما خوب تښتېدلی دی تل مې ستا اند ښنه وي..... ". څو څو ورځې يې پوه کړی سړيه ولې داسي کوې خپل کار کوه د عزتمني کورنۍ يې مۀ د خپلي کورنۍ عزت اخلۀ . مۀ زما او زما د مېړه نيت سرۀ بدۀ وه . که د کلي خلګو و لېدلې بيابۀ ته پۀ خلګو کې پۀ کومو سترګو ګرځې او زۀ پۀ کومو او يا زما مېړۀ وليدې ؟.

سړي سر نۀ خلاصاوو ، ډېره يې سترې کړه ، يوه ورځ يې مېړۀ له کوره ښار ته لاړ خواښي يې د د باندي وتو نۀ وه ، غتهو کې ناسکه "لور زرينه ،زوی خاخان" ته يې وويل که (انا) چېري پوښتنه کوله ورته "وواياست اوبو ته لاړه راځي " وړوکی زوی يې پۀ غېږ کې واخيست پۀ ځغاستۀ له يوۀ او بل دېوال سره د ملکداد تر کوره ورغله دايې د مېړۀ د ميراث خوارۀ کور وو چې دې کله هم پۀ سترګو نۀ وو ليدلی د ملکداد له ښځې چې يې پوښتنه کوله ، د هغې پر ځنګانه يې پروته ډوډۍ ، تر مخ يې د شلومبو ډکه کونجی ليده .

پوښتنه يې ځيني وکړه "برېښمين چېري دی" (ملکداد)

د ملکداد ښځۀ چې د شلومبو کونجی ته يې لاس وراچا وؤ "پۀ هغه خونۀ کې دی"

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختيالۍ چې پړونی يې پر مخ سما وؤ په هغه خونه ورددننه شوه

ملکداد چې يو ره پښه يې پر هغه بله اړولې ؤ. "ښت ته پروت سپيني غټي تسپې يې په يوه ګوته اړولې پټکې يې پر بل بالښت ورته پروت وو ده د پټکې د پر سر کېدلو هڅه کوله چې را پورته شو پټکی يې پر سر کا وؤ "بختيالۍ ته او زموږ کور؟" له روغبړه پس

بختيالۍ له شرمه کښته کتل ناسته وه ډېر د زړه په زور يې د زوی کیسه ورته وکړه.

ملکداد د مسخرو په ډول له ورې خندا سره ورته "وويل زړه به يې درسره غواړي"

بختيالۍ چې د ده لخوا د پړوني څاک نيولی وو د پړوني هغه څاک يې په غاښو کې ټينګ ونيوو خپل ماشوم يې په غېږ کې واخيستو ولاړه شوه ، له ډېره تهره يې سر د دروازې له چوکاټه وواهه.

ده په کټ کټ وخندل "زه به يې پوه کړم".

په لاري يې له ځانه سره فيصله وکړه چې پلار او زوی سره خبر دي په دې بله ورځ چې اوبو له لاړه ، د کلي ښځو ورپورې خندل.توکې يې ورسره کولې "خواره شې ته يې څه پروا کوې لېورزی دې دومره پو حق راست دی تهول ماځیګر په لار: کې درته تېر کړي ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختيالی چې پـهٔ لاس رسـی کشـوله لـه (ځـا) يـې اوبـه راکښلې، کټ کټ ويې خندل، "دی هم غواړي چې د رمضان چل و ـسر و کړم".

يوه بله ښځهٔ چې کليوالـه او همځولې يې وه، د پوزي چارگل يې سما وؤ "له هغهٔ سرهٔ دي څنگه چل وکړی؟".

بختيالی چې له (ځا) راکښلي اوبه پهٔ گوډي کې تويولې پهٔ کېسه يې شروع وکړه.

"رمضان چې زهٔ نه وم غوښتې، يوه ورځ پهٔ غرهٔ کې پهٔ مخهٔ راغلی ما او مور بوتې کول، دی به نو هم خود پهٔ يو کار پسې وو، تر ما چې تېر شو، پهٔ تلو تلو کې يې ترشا ډېر ډېر راکتل ، پر يو هسک ځای کښېنستو، ما ته يې له هغه ځايه کتل، زهٔ او مـور روانې شوو، دی تـر هغـه وختـه پـر هغـهٔ ځای ناست وو، تر څو موږ پهٔ کيږدۍ د ننه شوو.

ماښام دی هم راغلی زموږ کيږدۍ تـه ودرېدو ، نارې يې کړې" مسافر يم د اودس اوبه که مو راکړې؟".

اوبه مو ور کړې، پلار مې پر کور نه وو، شپهٔ يې وکړه، سهار يې مورکی ته دا کېسه کړې وه "ښځه مې وفات شوه که دې دا لورکۍ را کړې وای؟" زهٔ نـهٔ وم خبره چې دی او بابا له ماپهٔ پټهٔ کې تر ډېرهٔ سره نژدې شوي دي . لـه هغې ورځې پس چې بهٔ زهٔ له کېږدۍ را ووتم پهٔ هغهٔ لوربهٔ مې وکتـل سرې بهٔ پر هغهٔ لوړ ځای ناست وو.

يوه ورځ مې پـړی پـر اوږه کـړو د بوټو پهٔ بهانه له کوره را ووتم، سرې ته ور غلم لاس مې له خولې ورته واخيستو ته شرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهٔ لرې سهار راسې پر دې ځای کښېني تر ماښامهٔ د چا پهٔ عزت کې نهٔ یې د خلګو عزتونهٔ اخلي ....". سرې خندل سوکه سوکه زما پر خوا را روان وو سرې سم دستي را وغورځېدو ماته یې لاس را واچاوو ،ما هم غېږ ورباندي وګرځوله،دی زما له زورهٔ ناخبره وو،خوارکی مې و مخکه ته کړی،پهٔ هغهٔ له کوره راوړې پړې مې ټینګ وتاړهٔ، زهٔ کور ته لاړم مور ته مې کېسه وکړه مور زما د خبري له اورېدو سرهٔ سم څرخې وغورځاوۀ.

"پر خوله لاس ونیسه چې و بل چا ته وه نهٔ ووایې، زمونږ له دې سړي سره خبره روانه ده تا ور کوو ...."زهٔ حقه حېرانه کښېنستم دلته نو پر ګودر ټولو ناستو ښځو پهٔ کټ کټ خندل

یو بلې ته ویل خوري تر اوسه مو اورېدلي دي چې یوې ښځې سړی غو ځارکړی دی دا ترل خو یې هوس وچ کړې".

بختیالی چې د (څا) رسی را خلاصه کړه دوی یې کښېنولي چې تاسو یو ګړی پس راپسې راسی زهٔ دی ګورم که وو بختیالی چې راغله دی پهٔ لاره کې ناست وو دې ګوډی پر لوړه کښېنوی د دهٔ پهٔ خوا ورروانهٔ شوه" د دهٔ زړهٔ د خوشالي ټوپونهٔ شروع کړو چې کار جوړ شو"دا چې ور نژدې شوه تهٔ شرم نهٔ لرې د وودې و رسی ته یې لاس کړو.

څوک چې شرم نهٔ لري له هغو سره بختیالی داسې کوي چې ورسېده دی ولاړ شو دې غېږ پر وګرځوله ومځکه ته یې کړی هغه را اخیستې رسی یې پر واړوله ټینګ یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وتاړهٔ راکش یې کړی د لارې منځ ته دې خپل ګوډی پهٔ سر کړی روانـهٔ شوه د دهٔ زورونـهٔ ، زاری وې ،د خدای د پاره خلاص مې کړه څوک به مې ووینې بیا مې توبه ده داسې به نهٔ کوم یو ګړی وروستـهٔ شاته پاته ښځو د دې پر دروغو خندل را روانې وې یوې څه ویل بلې څه؟ چې پهٔ لاره کې یې چرسک ترلی ولیدو ټولې حېرانې شوې.

چرسک پهٔ خپل زور او چل د خلاصېدو هڅه کوله هم یې وښځو ته زاری شروع کړې د خدای د پارهٔ خلاص مې کړی. ښځو له ډېرو ګپو پس خلاص کړی بیا چې بهٔ هر وخت ښځو ولیدی ور پسې ناره بهٔ یې کړه "بختیالی چرسک هغه دی "وایي خبرهٔ چې تر نهه غاښه ووځي تر نهه غرهٔ اوړي سوکه سوکه د چرسک پهٔ ترلو د کلي نر او ښځه ټول خبر شوو او هم د چرسک مور او پلار ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

2

بختیالی سهار وختي ولي جامې پټکی ،سدری ور کړه رمضان ماجت (جومات) ته لاړ.
بختیالی ژر ژرخپل لمونځ وکړو ماشومان هم را ویښ شو پهٔ بستره کې یو ، بل ته خپل پهٔ نکریځو سره لاسونهٔ ښکاره کول.
دې تودې (ګرمې) اوبهٔ ، یو لوي تال راواخیستو پر خپله لور یې ږغ کړو.
"زرینې ته را پورته شه زهٔ دي د (انا) سر ور پرېولم تهٔ بهٔ اوبهٔ پر اچوې"زرینه له څه ځنډه وروسته راپورته شوه لاس یې له نکریځو پرېولو.
خپلو سرو لاسونو ته یې کتل چې اوبهٔ یې پهٔ لاس ورکړې دې خپله خوابنې پهٔ غېږ کې راپورته کړه وړوکې لور یې اوبهٔ پر تویولې سر یې ورپرېولی ښې پاکې جامې یې پهٔ واغوستې شا وخوا یې بالښتونه ورکړو کښې یې نوله.
د خوابنې تر خولهٔ یې دا لفظونه دا یې را وتو چې هسې دا پهٔ پوهېده"رمضان چېرې دی" مورې هغه ماجت ته تللی دی نن د لوی اختر ورځ ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د بختيالۍ او خوابنې خبري ختمېدې د رمضان تږوخی
شو دتنه راغلی د مور د منځلي سر، پاکو جامو ډېر خوند
ورکړو دا هځه یې وکړه چي د خوابنې پۀ حق راسته نږور پۀ
غېږ کي تېنګه ونیسي پر تندي یې مچ کړي خو داسي یې
ونۀ کړو خپل واړه یې پۀ سترګو شو.
د ځپلی له کښنو سره سم یې پر مور غېږ وګرځوله مورې"
د اختر دي مبارک شه".
بختيالۍ ته یې مخ وروواړوو ښځې "د اختر دي مبارک شه".
له زړيني سره یې پۀ لاس د اختر مبارکي وکړه
خپل واړۀ واړۀ زامن یې پۀ غېږ کې پر یو، بل ځنګانه
کښېنول بختيالۍ پیاله ورډکه کړه.
رمضان له ورې خندا سره سره پۀ خواږه نظر ور کتل "ښځې
چاى خو مې پۀ ماجت کې وخورې"
بختيالۍ چي پۀ نکریځو سره لاس کې هګۍ ورمخته کړه.
"تۀ دا پیاله درپورته کړه یوه هګۍ بۀ هم ورسره وخورې".
رمضان چي یې هګۍ له لاسه نیوه "ښځې هګۍ دا هلکانو
(ماشومانو) ته ور کړه". ماشومانو پۀ یو دغ وویل بابا ماته
یې راکړه، بابا ماته یې راکړه
رمضان چي هګۍ سپینه کړه نیمه یې یوه نیمه یې بل ته
ورکړه که یې څۀ هم مور هسي خوله خوځوله دوى ورسره
پوهېدو چي دا واى.
"رمضانه زویه اختری خو بۀ دي کړی وي که څۀ هم د
پۀ غوږ نبه نۀ اورېدو رمضان یې غوږ ته خولۀ ورنږدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه ، نهٔ موري اختری له څه دی چې د اختري روپۍ واى ته
بهٔ دلته پهٔ بستره کې ناروغهٔ راته پروته وې "رمضان بیا د
مور پهٔ خبره له څو واره پس پوه شو "زویه له یو چابهٔ دي
پهٔ پور کاوؤ"
رمضان موري "اوس خو ښځي له پورو د سر تر ښکره شوم
څوک پور نهٔ راکوي "دلته یې له تږخي کولو سره سا سمه
شوه پهٔ اوله خبره یې پوه شو.
"زویه چې بختیالۍ راته وویل موري نن د لوي اختر ورځ
ده ، زړهٔ مې ډېر ښه شوو چې نن بهٔ پر وور پخه (ینه)
وخورې د خولې خوند بهٔ دي پهٔ ښه شي هغه ته واى اختری
مې نهٔ دی کړی ، خېر ګاونډیان بهٔ برخه راوړي پهٔ هغه کي
بهٔ د ینې خاشه وي بختیالۍ لوري چې را یې وړه پهٔ مالګه
یې ښه تروه کړه د خولې خوند بهٔ مې لږ پهٔ سم شي"
رمضان نور څه کولای شو بس (اوف)بهٔ یې کړو ، د مور بهٔ
یې وار نه وو لوري یو چا برخه نهٔ راوړه؟.
بختیالۍ" نهٔ موري چې رابې وړي زهٔ یې دستي در پخوم"
ته بې غمه شه د ګاونډیانو برخې وځنډې دې (ناوخته) شوې
، دوی د مور پوښتنو دومره ستړي کړو چې اخیر یې پهٔ
لویه ډېره پهٔ ژړا شروع وکړه.
بختیالۍ ورنږدې شوه "سریه پهٔ ژړا یې سر نهٔ سره ورځي ،
داسي به وکړو ، چرګ خو لرو هغه به ور حلال کړو (ینه) بهٔ
یې پر وور وریخهٔ کړو دا یې پهٔ خوند څهٔ پوهېږي؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

رمضان د بختیالی په خبرو لږ داډه شو سترګې یې له اونښکو پاکې کړې زرینه ته یې اشاره وکړه دواړه سوکه وو تو پلار او لور دواړه په چرګ پسې ځغاستو.بختیالی خوابنې ته ناسته وه، د همسایه ماشوم برخه راوړه، بختیالی ته یې وویل" ترورې (ینه) هم پکښې ده مور مې ویل دا به پر وور پخه کړي ،دوی اختری نه دی کړی ، زړه به یې ورته کېږي" دې هغه برخه راوړه زر زر یې وور بل کړی پر (ینه) یې مالګه واچوله پر وور یې کښېښوله هغې ته ناسته وه ، لور و مېږۀ یې له خوا او خاطره وتلې (هېرشوي) وو ، چې د لور یې چغې شوې دا ورولاړه شوه د سرای تر دروازې ورتله لور یې دروازې ته را ورسېده پرونی یې په لاس کې وو په ژړا کې بېرته وګرځېده هله مورې بابا (ځا) ته ولوېدو دې هم ورسره چغې کړې دواړه (ځا) ته په ځغاسته ورغلې هغه د وختونو زاړه (ځا) ته ، هغه (ځا) چې د یاغي شنو کوترو د اوسېدو ځای وو ، ترهغه د (ځا)پر غاړه لېونی ګرځېدې.

تر څو چې کلیوال یو یو راتلو د ځا لاس په وینو سره، د ځا په وینو سره چاړه په لاس کې، ځا د یو پر توک برسېره بل اغوستی ، د ځا برخې په لاس کې که هر څو یو له بله پوښتنه وکړه چې څه دول (ځا) ته ولوېدو له (ځا) یې څه غوښت؟ یوه زرینه خبره وه هغه په چغو سر وه لکه لېونی پر(ځا) چاپېره ګرځېده چې کلیوالو د شنو یاغي کوترو همسایه رمضان مړ را وکښو ماجت ته یې یو وړی یو غټو کی زوی ورسره لاړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا او لور کور ته راغلې خونه له دوده (لوګي) داسې ډکه وه چې ښځې سترګو ديدنه کاؤو ،وړکي زوی يې ژړل دې هغه را پورته کړی په غيږ کې يې نيولی وو ،اوښکې يې په ماشوم کې تويېدې لور يې د خونې د وره پرده پورته کړه چې دود (لوګی) کم شو دې خوابې ته وکتل تر خولۀ يې ځګونه راغلي وو، دې ماشوم بېر ته کښېښوی خوابې يې را پورته کړه خولۀ يې ور پاکه کړه اوبۀ يې پۀ خولۀ کې سوکه سوکه ورا چولې چې څه يې سا سمه شوه هغه (ينه) يې ور وله پۀ خولۀ کي يې ور کوله چي کله بۀ يې سا سمه شوه د رمضان پوښتنه بۀ يې کوله دوی بۀ ورته وويل موري وتلی دی راځي . تر هغه ورځې چې دا يې هم پۀ رمضان پسې خاموشه کلي (هديرې) ته يوړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

3

بختیالی سهار وختي وور بل کړی وو، د نغري پر غاړه يوازي ناسته وه، خپلو ويدو ماشومانو ته يې کتل.
سترګې يې له اوښکو ډکې وې دا فکر يې کاوو"چې نن به يې ځوک را پورته کوي، اول خو به يې پلار له ماجته راتلۀ، يو يو به يې په ناز را پورته کاوو".
زرينه له دباندي راغله"موري! دينک کاکا راغلی".
دينک په زرينه پسې لنډ په خونه را دننه شو، د نغري پر هغه بله غاړه کښېناستو.
دينک "بختیالی دا صلاح مې درسره کوله که ستا خوښه وي، زۀ به رپورټ وکړم".
بختیالی چې له چائینکې سر پورته کړ، بیرته یې پر کښېښودو ،د خپل لاس بنګړي يې کښو"نۀ کاکا، زموږ رپورټ یوه مانا نۀلري، نۀ سړی وهل شوی دی نۀ ویشتل شوی. په (ځا) کې لوېدلی دی، دا پر دې زوررو ځوک اړوي چې تاسو وژلی دی".
دينک له چای پس اچولی نسوار تو کړۀ. نه زويه زۀ ودې ته حیران یم دومره لرې یې له کوره (ځا) ته څنګه بوتلی؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختيالۍ چې د چاى پيالې ډکې کړې، کنبلې بنګړي يې سره يو ځاى کول"کاکا زرينه وايي چې مونږ له کوره ووتو د ملکداد د چرسک نارې او اشارې يې وې چې هله يو څوک په (څا) کې ولويدو.

زۀ او بابک چې ورغلو، بابک (څا) ته سر ور ښکاره کړى دۀ له شا پسې پورې واهۀ ،کاکا زرينه مې پوه کړې ده چې پر خولۀ لاس ونيسه او ګوره ، ګوره چې دا خبره وچاته ونۀ کړې، پښتانه وايي «تېز پۀ تاځيله نه نيول کيږي» کار بۀ له چله اخلو".

دينک چې پۀ لاس کې خلى پۀ وور کې غورزاوۀ زۀ خو وايم " ريورټ بۀ ښۀ وي".

بختيالۍ پۀ قهر او ګونجې تندي ورو کتل "کاکا خو درته ومې ويل، له دې څه بۀ کار پۀ چل اخلو، نور وس خو زمونږ نه پۀ رسيږي".

دينک ولاړ شو، خپل تور خيرن،خلاص شوى پټکى يې پر سر پيچلى"سمه ده، لورې چې څنګه ستا خوښه ده،خو دا يوه خبره ياد لره، پر ما چې دې هر بار ږدى، زۀ هم پۀ شپۀ تيار يم، هم پۀ ورځ".

چې دى ولاړېدو د بختيالۍ مور او پلار هم راغلو، مور يې دلې پۀ چغو شوه، پلار يې ماجت لاړ،پۀ ماجت کې پر فاتحه چې دعا وشوه، له دعا وروسته يې ملکداد ته مخ ور واړاوو، پوښتنه يې ځينې وکړه" دا واقعه څۀ وخت پېښه شوه ،او دۀ له (څا) د اختر پۀ ورځ څۀ غوښت؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملکداد له بلې دعا وروسته چې خلګ رخصت شو "زما دا شک دی، دومره وختي چې (څا) ته ورغلی دی، د کوترو د نیولو هڅه یې کوله ، د دهٔ غریب خو مور ناروغه وه، یو چا بهٔ ورته ویلي وي چې د کوترو ښوروا یې ښهٔ ده.

ورځ یې پر فاتحه تېره شوه ، ډوډۍ یې د ادم خان پهٔ کور کې وخوړه، د ماخوستن له لمانځهٔ چې راغلی، له بختیالۍ یې پوښتنه وکړه "لورې! دا اوس څنګه پښبه شوې ده؟،دهٔ د اختر پهٔ ورځ له (څا) څهٔ غوښت؟".

بختیالۍ چې یې بالښت و څنګ ته کېښښودی، کښېښسته تو له کیسه یې ورته وکړه.

دی هغه ډول ناست وو "لورې! زهٔ څهٔ چل وکړم؟. له ما خو یې ورخونه یوړل".

بختیالۍ چې سترګې یې د مور پر خوا واړولې "بابا تهٔ او مورکۍ صبا خپل کورته لاړ شی.پهٔ کیسه کار مهٔ لره.زهٔ پهٔ خپل کار پوهېږم، وماته ښهٔ درک راکوي، تاسو کار مه پهٔ لرئ".

"لورې! پهٔ دې زهٔ ښهٔ پوهېږم. چې تهٔ تر ما ښه پوهېږې، څکه خو تل له خانه سره دا وایم .کاش! دا مي لور نه زوی وای".

بختیالۍ: "یو خو ستا لاس نهٔ پهٔ ښبلي، بل زهٔ پر دې ویرېږم ماشومان را وژني".

دریم مانبام یې: مېرهٔ میراث خور، ملکداد کورته ورغلی "بختیالۍ دا ماشومان درروان کړه، درځه کورته. څهٔ کوې چې له دې ورو ماشومانو سره، پهٔ دې تورو دېوالونو کې ناسته یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته بۀ دې لږ له ښځو سره خولۀ پرې وي، لږ بۀ دې پام پۀ بله شي".

دې لرګي ته لاس کړو "وزه، تۀ چې د ماشومانو له غمه مړ کېدای، پلار بۀ دې نۀ ور وژلی".

ملکداد چې پۀ غابنو کې نیولي د بربت وېښتان پرېښول "نۀ بختیالۍ، تۀ هسې بدګمانه شوې یې، ګمان مۀ کوه، ګمان د ایمان زیان دی".

دا ورولاړه شوه چې د لرګي وار یې پر کاوۀ، دی ووتو.

بختیالۍ چې څو ورځې پس ورغله سنګین ته "پۀ ما خو تۀ خبر یې، مېړۀ مې مړ شو، بل سړی زۀ نۀ لرم، چې ستا فصل در پالي ، دا فصل له یو مسلمان وراوله چې بیه یې کړي چې څومره مې حق جوړېدو هغه را کړه".

سنګین که څه هم غځېدلې پښې را ټولې کړې. بیرته یې هم یوه پر هغه بله واړوله، را پورته نۀ شو.

بختیالۍ هم دا محسوسه کړه چې دی وایي زۀ هم یو سړی یم "سمه ده خورې. هغه ورځ ملکداد هم راغلی، دا ستا وراسه یې کوله".

بختیالۍ که څه هم د سنګین له خوا د پرونې خاک نیولی وو، بیا یې هم سنګین یوه سترګه لیده " نۀ نۀ وروره. ګوره چې ملکداد ته یې ور نۀ کړې".

سنګین چې د دې یوه ښکاره سترګه ته کتل" سمه ده خورې ، زۀ بۀ یو څوک پیدا کړم چې بیه مې کړي. ستا روپۍ بۀ ورور کور ته در وړي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنګين څو ورځي پس کورته ورغلی، لس زره روپۍ يې ور کړې" خورې ستاسو فصل خو دريم پهٔ ثليرويشت زره بيه کړې. پهٔ ثليرويشت زره کې ستا دريمه، اتهٔ زره کېده، ما لس زره در کړې".

بختيالی هغه روپۍ ور نيولې "وروره کور دې ودان".

څلور مياشتې بې پهٔ دې تورو دېوالونو کې پهٔ دې تيرې کړې چې دا راز ځان ته معلوم کړم ، د پنځمې مياشتې پهٔ اوله شپهٔ څلور، پنځهٔ سپين ږيري، يو د کلي مولوي صاحب راغلوؤ. له روغبړه پس مولوي صاحب له جېبهٔ تسبې را وکښې. تسبې يې بيرته و جېب ته کړې چې پهٔ خبرو يې داسې شروع وکړه

"بختيالی شکر دی موږ خدای مسلمانان پيداکړي يو. مسلمانان چې دي تر دې ټولو انسانانو افضله دي،هغه پهٔ دې چې پهٔ دين د اسلام دي .... اوس بهٔ د مطلب خبرې وکړو، بختيالی زموږ پهٔ مذهب کې داسې دي چې کومه ښځه د مړوښې وي، هغه ښځه بهٔ ضرور مېړهٔ کوي، موږ د دې د پاره راغلي يو چې خپلې غاړې خلاصې کړو".

بختيالی چې پر خپل ويدهٔ زوی کالی سماوو "مولوي صېب! تاسو ته دې خدای خېر در کړي، دا ښهٔ شو چې تاسو راغلاست، زهٔ مو پوه کړم ،اوس بهٔ مېړهٔ ضرور کوم، يو خو بهٔ ځان له عذابهٔ خلاص کړم بل بهٔ مې ماشومان را ساتي ،خو يو څو ورځې بهٔ وماته مهلت راکوی چې زهٔ سوچ وکړم، څوک زما د پاره ښهٔ دی، هر څوک چې زما خوښ شو، زهٔ بهٔ درته ووايم، له هغه سره بهٔ نکاح را وتړئ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولوي صاحب چې دوباره راکښلې تسبې جېب ته اچولې"بختیالی ! ته پرېدي خلګ څه کوې، دا خپل میراث خوار دي بې واده ځوان زوی ناست دی، هغه وکړه، روپی ورسره ډېرې دي، د هیڅ کمی به ور سره نه وي".
بختیالی چې سرکښته ځړولی وو. د نغري پرغاړه بې په واړه خلي لیکې کښلې "نه مولوي صاحب دا سړی خو بېخي نه کوم، دا زما د مېړه قاتل دی".
مولوي چې لاس سره مروړل "بختیالی نخرې مه کوه، دا سړی دي خدای قریب کړی دی".
بختیالی چې په لاس کې وړه لښته، په جار کې وغورځوله "مولوي صاحب !نه بې کوم چې پر سر بې را وتړی لا هم".
مولوي صاحب چې مخ مجو(مجید) ته ور واړوو "بختیالی ستاخوښه ده، ملکداد خو هم ښه در معلوم دی. که بې په رضا زوی نه کوې، سبا دي په زور په کوي".
بختیالی چې مخ بې ماشومانو ته واړاوو "مولوي صاحب! پښتانه متل کوي، وايي «پر لمانځه مي ودروې ته. وابي به بې څوک".
مولوي چې پر بېره لاس تېراوو ، سترګې بې په بختیالی کې وې "بختیالی موږ سوال درته کوو، مه ځان بې شرمی ته جوړه وه، مه دی، سبا ک. بدنامه شوې. بدنامي خو دي د ده ده".
له دې خبرې سره سم ولاړ هم شو. د سرای تر دروازه ووتو. بختیالی هم پټه او سوکه . سوکه په لځو پښو ورغله، د سرای

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ دروازه کې. و یونیم گز دېوال ته پټه ودرېده.دوی سره ږغېدو. خبره مجو (مجید) اکا کوله".

مولوي صاحب دا خبره لکه چې ریښتیا ده چې دا سړی د ملکداد زوی وژلی دی".

مولوي صاحب "هو مجو پهٔ دې کې شک نشته. وماته پهٔ خپله ملکداد وویل".

مجیداکا "مولوي صاحب! بیاخو پکار ده چې موږ پهٔ دې خپلو ډیرو کي تو کړو چې پر نیمه شپهٔ، د وړو یتیمانو پهٔ کور کي ناست یو. ومور ته یې سوالونه او زارۍ کوو چې تهٔ و یتیمانو ته د پلار قاتل ور پلار کړه".

مولوي صاحب "مجو موږ خو یې د را روان وخت غم کوو. موږ وایو چې سره میراث خوارهٔ دي، ګوندي دا خبره ورکه شي. پهٔ را روان وخت کې بهٔ بیا ګزګ نهٔ کوي.

مجو ما هم اول داسې محسوسوله چې بختیالی نهٔ ده خبره، لکه څنګه چې پهٔ سړه سینه ږغېدم، مجو که څهٔ هم زهٔ غلط وم چې بختیالی نهٔ ده خبره.

مولوي خیر دی خبره دي وي. پرېږدی چې څو شپې نخرې وکړي بیا بهٔ خوشاله وي، د ملکداد زوی بهٔ کوي.

مجو تهٔ خو خبر یې. د ملکداد تر مخ ډېر لوی. لوی سړي نه ښي ږغېدای. بختیالی خو هم څهٔ بالښته نه ده".

مجیداکا: "مولوي صاحب! کومه بالښته؟".

مولوي صاحب "ولې نهٔ دي دي اورېدلي ...
قام دې ډېر دی دلسته نسته پر تاجنګ کوي بالښته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماځیګر وهی لمر تانګه پر تابالښته جنګېده
لچ یې مات وی دا ورغښته تر مړو بهه وه بالښته"

دې غاړو و بختیالی‌ته دومره حوصله ور کړه چې راغله پر بستره داسې وغځېده، لکه له دې سره چې هیڅ هم نه وي شوي، تر سهاره پهٔ خواږه خوب ویده وه. سهار چې را پورته شوه، سترګې یې رنې وې. داسي یې محسوسوله لکه دا چې بالښته وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

4

څو شپې پس چې بختیالۍ یو سهار را پورته شوه، د پلار د کور سودا ورولاړه شوه، مرغسن وو (نرۍ وریخ) چې د کور د خونې دروازه یې کولف کړه، را ووته د خپلو ماشومانو تر غوږو یې خادرونه وتړل، روانه شوه.

په لارې چې څه لاړه اسمان ته یې وکتل، وریځې بنۀ ځان سره ور کړی وو.

یو ځل یې لا دا اراده وکړه چې بېرته وګرځه، نن ورځ سړېچنه ده (سړوکې) بیا یې توکل کړی ماشومان یې په مخه کړو، روانه شوه.

غټو کي لوراو زوی یې بنۀ وو، هغه ډېر وړکی ورور دوی په غېږ کې یوار یوه بیا بل اخیستو، هغه لږ غټو کی دې په غېږ کې اخیستی وو.

یو وخت چې یې پر پښو روان کړی، لورکۍ یې تر لاس نیولي وو، د بختیالۍ ور پام شو، کمیس یې په غاړه وو، پرتوګ یې نه وو.

د لارې په منځ کې کښېنستو، غوټه یې خلاصه کړه، دلته یې پرتوګ په ور په پښو کړی، سوکه، سوکه د ماشومانو په تګ ورسره روانه وه، ماپښین به وو چې پراخ راغه یې په سوکه، سوکه تګ پرېکړی، د غرۀ لمنې ته ورسېدو، د انا ګیانو پر چینه کښېنستو، غوټه یې خلاصه کړه، ډوډۍ یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راواخیسته، پیاز یې سپین کړې ، ډوډۍ یې پورې وخوړه،ماشومان او ځان یې په لیو اوبۀ کړو ، هم یې د ماپښین لمونځ وکړی بیا یې مخه وکړه.

اوس نو د بابا کور ډېر لرې نۀ وو ، پۀ تلو، تلو کې د ماشومانو و دې ته پام شو، ناره بۀ یې کړه ،له هغې خوا بۀ پۀ دره کې ددوی ږغ بېرته راغبرګ شو.

دا رنګه روان وو ، د بابا وکور ته یو مغزی (لوړه اوکږه لاره) پاته وه ، مېده ، مېده څاڅوکي هم شروع شو.

پۀ مغزي ور واوښتو ، د بابا کیږدۍ یې وپېژندله، چې ولاړه وه، ډېر یې زړۀ ښۀ شو چې مېلنۍ (د کوچیانو کلی)ته لا پۀ کډه نۀ وه تللی.

د بختیالۍ د وړې خورکۍ زړکې چې دوی پۀ سترګو شو، نارې یې کړې "مورې ! خورکۍ راغله".

مور یې مخ له وراغله، لاس یې پۀ اوږو وو ، پر بختیالۍ یې غېږ وګرځوله، کور ته چې ورغلو مور یې تبخی واړوو ، دستي یې چای پخې کړې ، مور چې یې چائینکه را کوز وله "بختیالۍ ! دا ماشومان بۀ دې پۀ یخ وژلي وي، وار بۀ دې کاوۀ ، چې ورځ توده شوې وایې بیا بۀ راغلې وې".

بختیالۍ چې پۀ خپلو تودو لاسو کې د ماشوم لاس نیولي وو "مورې ! بس تر وس مې تېره شوه ، نور مې نۀ ښو ځغملای ".

دوی ته یې چای وراوړلې ، دوی چای څښلې ، مور یې ښې تورې او سپینې غوښې پۀ کټو کې واچولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مانښام ته یې بابا هم راغلی مېړې یې وشکولې ،پهٔ سیټ یې دننه کړې.
له روغبړه وروسته یې مور ښځهٔ غټه کاسه، وړه دوډۍ ور واړوله ، پهٔ بله کاسه کې یې، ښې تورې اوسپینې غوښې. د دې سترې ماشومان چې پهٔ تورو سپینو ماړهٔ شو، خوب ورغلی.
مور یې وتړولو ته ځای ور هوار کړی ، یو یو یې تر لاس نیوو، ځای ته یې بېول.
له هغه وروسته پهٔ ځراغ کې تېل ختم شو ، بابا یې بالښت ته پروت وو ، د اور پهٔ رڼا کې دې لیدو چې دېتکي ځاک یې پهٔ خولهٔ او برېتو پورې مښلی.
له دې خبرې سره سم را پورته هم شو "لورې ! دا ډېر وخت ښار ته نهٔ یم تللی، ځکه تېل نشته".
پهٔ خبرو ، خبرو کې بیا دې ته راغلی "بختیالۍ ! دا خبره څو مره حقیقت لري، ستا مېړهٔ دې خلکو وژلی دی ، لورې که رېښتیا ووایم، زما اوس هم یقین نهٔ راځي".
بختیالۍ چې سترګې له موره دهٔ ته، ور واړولې " هو بابا زرینه ورسره وه ، هغې پهٔ خپلو سترګو لیدلی دی".
بابا "دا تهٔ څهٔ وایې؟ لورې هغه ورځ خو هم تا دغه وویل ، خو زما یقین نهٔ پر راتلو".
بختیالۍ "دوې کیسې دي بابا ، یوه خو دا چې ما یې زوی د اوبو رګو پهٔ لار کې وتاړه بل یې زما له مېړهٔ مخکه غوښته".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا : "ستا د مېړهٔ مځکه څه غواړي ؟،هغه خو یې وماته راکړې ده".

بختیالی: "بابا پهٔ کلي کې زموږ د یوه سرای مځکه نهٔ ده ، دا مځکه ډېر اوږدهٔ او وسارهٔ لري ، د دهٔ د مځکې پهٔ میان کې ده ، د دهٔ مځکه یې سره پرېکړې ده ، دهٔ دا غوښتو چې دا زموږ مځکه دځان کړي ، وموږ ته د دې پهٔ بدل کې بله مځکه راکړي .

پهٔ څو، څو واره یې خلګ ورته راولېږل، خو دهٔ سودا نهٔ ورسره کوله.

زوی یې بیا چرسک،غل او بدره دی ، دا څو کاله پهٔ جېل کې وو ، چې راخلاص شو بیا یې دا حرکتونه کول".

تېوله کیسه یې بابا ته پهٔ زېرو زور وکړه.

بابا یې پتکی پر سر کړی ، د ولاړېدو هڅه یې کوله "و خورې دا دی مخ لکه د سبب کښته.(تېوکه یې پرې وکړه) خو مخ بهٔ دې ورښکاره کاوؤ ، چرسک شی وو، هغهٔ د ورېنداري پهٔ عزت څهٔ خبر دی. چې ستا مخ یې لیدلی وای، بله ورځ یې پهٔ خدای که ستاپهٔ خوا کتلي هم وای.

د دهٔ خو دې قد و قامت، ښاهسته تګ خوښ شوی دی".

بختیالی د بابا ومخ ته کتل "ملامته یم ، مور خوارې پهٔ څو، څو واره راته وویل، دا! مخ مهٔ پټوه ، دا مخ پټول بهٔ دې یو ورځ پهٔ یوه لویه بلا واړه وي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا چې ځادر اغوستو : "سم یې درته ویلي دي " پښتنو کله کلا ګاني درلودې؟ ،کله یې ښځې پۀ پردو کې نغښتې؟ ،لکه دا اوس چې مور کوچیان یو.

ټول پښتانۀ دا ډول ازاد خلګ وو ، داسې ازاد ژوند یې وو لکه دا مور ،د اکثرو کیږدۍ وې یا یوه ،یوه خونه ، چې چا، چاردېوالي پېژندله نۀ، دا زمور پۀ ډول یې ښځو کارونه کول ،دا ببخي لږ وخت کېږي چې پۀ ښځو یې مخ پټول او پرده کوي ،پر کورو یې چاردېوالۍ شروع کړې.

خو اوس یې لا د ډېرو کورو چاردېوالۍ نشته ، خونې یې تۀ پۀ خپلو سترګو وینې.

لورې ! زۀ اوس څۀ وکړم ؟".

بختیالۍ چې یې څپلۍ سمولې "بابا تۀ هیڅ هم مۀ کوه ، مۀ پۀ دې کیسه سر خلاصه وه ،مۀ کار پۀ لره ، نۀ ستا لاس پۀ نښلي ، زۀ پوهـ شوم او زما کار.

تۀ ځان داسې واچوه چې زۀ ببخي پۀ هیڅ هم نۀ یم خبر ".شپۀ ډېره تېره وه ، سهار نزدې وو چې دوی ویده شو.

سهار چې بابا له مېږو سره ولاړ ، مور یې اوبو ته.

دې صندوخ خلاص کړی، د هغه سرې او بابا عکسونه یې را واخیستو ، پکښې وېې کتل ، هغه عکس یې پیدا کړی ، چې له شا پۀ شنه قلم یو څۀ پر لیکلې وو.

ورځ تېره شوه ، شپۀ راغله، بابا ته یې وویل "زۀ سبا کور ته ځم ، تۀ یې غمه شه ، که چېرې پر ما یو تکلیف راتلو، زۀ بۀ ضرور تاته حال در کوم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا پنځه زره روپۍ ورکړې "دا به یو شی په واخلې ، یو مږ در کوم ، ته خو بې اوس له ځانه سره نه شې بیولای بیا به یې زه یاشمک (شمس) وروردر ولي ، ماشوماتو ته به یې حلال کړې".

سهار لمر تر اوورو را وتلی وو، چې له بابا او مورکۍ یې رخصت راواخیست ، د کور په لور راروانه شوه.

ماځیگر غټ وو ، لمر و غر سره ورتلو چې را ورسېده چې دې وور بلاوو ، بسترې یې هوارولې ، تیاره مابنام شو . ماشومانو ته یې د مور ور کړې، پخې غوښې او ډوډۍ ورکړه ،سترې ماشومان یې یو، یو ویدېدو ، اخیر دا هم ویده شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

5

دویم وار بیا هغه ځو سپین ږیري او مولوي صاحب چې یو مجو اکاپکې نهٔوو ، داسې وخت ورغلو چې د بختیالۍ غټو کې ماشومان ویده وو.

یوه دا ، وړوکی زوی پهٔ دې ډول ناست چې د وړوکي زوی سر یې پر ځنګانهٔ ایښی وو ، ځنګون یې ښوراوو ، الله الله یې ورته کول "الله کوټ للو دلته مهٔ راځه ګیدو ، لالی ویدهٔ دی پهٔ خوبو".

د مولوي صاحب د خوني پهٔ بنده دروازه کې ږغ شو "بختیالۍ تا او ماشومان خو ویدهٔ نهٔ یاست؟".

دې یو ګړی غوږ کرار کړی، دویم وار یې ږغ وپېژندلی له "نهٔ" سره سمه ورغله، دروازه یې خلاصه کړه.

د مولوي صاحب له مخه یې ویده ماشوم واخیست ، دوی پر هغهٔ ځای کښېنستلو.

له حال احواله پس، مولوي صاحب پر ږیره لاس تېراوو ، پهٔ خونه کې یې شا و خواسره کتل، پهٔ دې چې دا ښځه دومره دلاوره ږغېږي ، داسې خو بهٔ نهٔ وي چې یو څوک پهٔ دې خونه کې ورسره ویدېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې پهٔ نصیحت کولو شروع وکړه ، پهٔ نصیحت کولو، کولو کې یې بیا د نکاح خبره وریاده کړه.
بختیالۍ مخ ور واړاوو، لاس یې له خولې واخیستو "دې خو بهٔ شرم نهٔ لري له خدایه بهٔ نهٔ وېرېږي ، تاسو خو له خدایه ووېرېږئ ،د خدای جواب بهٔ څنګه وکړئ؟ چې د یوه ظالم ملکداد جواب نهٔ لرئ ، خدای بهٔ دا پوښتنه نهٔ کړي درڅخه وه چې دې کونډې او وړو یتیمانو، پهٔ دې تورو د ډولو کې پنځه، شپږ میاشتې تېرې کړې ، تاسو یې یوه هم پوښتنه وکړه؟".
مولوي صاحب جېب ته لاس کړی تسپې یې راکښې "هو بختیالۍ ملامت یو".
نن د بختیالۍ سترګې له خپلو ماشومانو نهٔ را اوښتې "مولوي صاحب! که تاسو را شئ که نهٔ شئ ، پر ما دا شپهٔ و ورځ هغه رنګه تېرېږي ،ژړوي مې دا خای چې څنګه پهٔ دې دومره کلي کې یو سنت وهلی نشته چې راشي د دې وړو ماشومانو حال وکړي چې څهٔ حال مو دی ، یو څهٔ پهٔ کور کې لرۍ که نهٔ یا خو ناروغه نهٔ یاست ،د یو ظالم له وېرې تولو سترګې پټې کړې دي ، څو میاشتې وشوې چې زهٔ او دا واړه پهٔ دې سرای کې شپې او ورځې تېره وو ، بیا چې وار د دهٔ شي، نهٔ له دې خپلو سپینو ږیرو شرمېږئ ،نهٔ له ما ، نهٔ د دې وړو یتیمانو له حقه وېرېږئ.
تاسو که نهٔ له خدایه وېرېږئ، نهٔ د ماشومانو له ازاره ، زهٔ هم د مېړهٔ هم د یتیمانو له حقه وېرېږم ،دا منم چې زهٔ یوه ښځه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

، هیڅ مې هم په وس نه دي پوره ،دا به وکړم، مرګی به قبول کړم ، یتیمانو ته به د پلار قاتل نه کړم ور پلار".
نورو سپین ږیرو سوالونه بس کړو ، خاموشه شول.
خو د مولوي خوله نه سره ور تله.
مولوي صاحب: "ته لېونی یې چې د ورې نجلی خبرې منې"؟
بختیالی اخیر خبره داسې ور خلاصه کړه.
"مولوي صاحب! دا خو به وخت ثابته کړي چې زه لېونی یم که تاسو بې لارې ، په دې سر خلاص کړی، چې پر دنیا نر ودرېږي په خدای که ما د ملکداد زوی وکړی".
دوی هم یوه ،یوه غاړې تازه کړې، خپل ،خپل (څادرونه)یې وځنډل، ولاړ شول ،شپه تېره شوه.
سهار ملکداد په خپله ورغلی "بختیالی زه سوال درته کوم، داسې وکړه دا زما زوی وکړه، ته یې ډېره خوښه یې".
د بختیالی بارې (جارو) په لاس کې وو ، د خونې ومخته په سرای کې ناسته وه، نه یې یوه کړه او نه بله
"ستا زوی نه کوم چې پر سر یې را وتړې لا هم ،دا نېکي وکړه، ما له دې خپلو ماشومانو سره پرېږده ، زه له مېړه بېزاره یم ، نه مېړه کوم، نه یې شوق لرم".
ملکداد چې په دې پوه شو چې ښځه یوه خوا نه کوي، نو یې له خولې لاس واخیستو
"ستا څه خیال دی ، ما چې دې مېړه د ومره په هنر وژلای شو ، نو دا ماشومان دې هم یو ، یو داسې په هنر وژلای شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه خوښه دې دا ده چې دا ماشومان دې يو، يو داسې په هنر در مړۀ کړم لکه مېړۀ ، بله دا چې زما زوی په خوشالي وکړې ،زۀ د زوی پر غم نۀ يم ،پر دې يم چې تۀ زمازوی وکړې ، که دې سبا زامن لوی شي هم، دا شک بۀ يې نۀ راځي چې زموږ پلار دۀ يا د دۀ زوی وژلی دی".

بختيالۍ چې د دۀ خبرې واورېدلې، باري پۀ لاس کې حقه حېرانه شوه او سوچونو واخيسته.

"يو خو يې زما مېړۀ رامړ کړی او پۀ ډاګه يې مني هم ، بيا دا سر زوري ، د ماشومانو د وژلو تر وخت له مخه خبرتيا هم راکوي له دې زوی مړې څخه بۀ پۀ چل کار اخلم".

له څۀ خاموشي پس يې ډېر پۀ عاجزي وويل

"سمه ده، دوې شپې مهلت راکړه".

ملکداد "دوې نۀ، درې ورځې مهلت در کوم".

له ځان سره يې واړه ، واړه خندل، ولاړ شو.

دا پۀ دغه شپۀ د دينک کور ته ورغله ، تو له کيسه يې ورته وکړه او هغه عکس يې ور کړی پر کوم چې ايډريس ليکلی وو.

دينک پۀ هغه سهار وختي ملکداد ته ورغلی"زما ښځه ناروغه ده ، که دې يو زر دوه روپۍ راکړې ، ډاکټر ته يې وړم".

ملکداد خندل چې روپۍ يې ور کولې "هلکه دا د يار ښځه خو دې پوهـ کړه، که در څخه مني چې دا زما زوی وکړي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهٔ یې له لاسه روپۍ نیوې "سمه ده، ته فکر مه کوه چې زهٔ له هغې خوا راشم".

دی په دروازه کې ولاړ وو، د بختیالۍ د کور په خوا یې کتل "مابنام ته به راځې؟".

دهٔ هم د بختیالۍ د کور په لور سترګې ور واړولې، په زړهٔ کې یې په خپل کردار خندل "نهٔ دوې شپې پر هغه خوا کوم، د لور مې اوس کال وشو، نهٔ زهٔ ورغلی یم نهٔ یې مور، دوې شپې له لور سره کوم".

دهٔ بېرته مخ د دینګ په خوا وا ړاوو، کتې، کتې ویې خندل "هلکه دینګه دوې ورځې پس خو به یا نوره وې یا نسکوره".

دینګ روان شو، خپله ښځه یې ډاکټر ته بوتله، د شپې بختیالۍ خپله غوټه تیاره کړه، څو واره ووته، شاوخوا یې وکتل، څوک نهٔ وو، نهٔ د چا درېغ وو.

خپل ماشومان یې پوهـ کړو "که چیري ټوخه در تلهٔ، پر خولهٔ لاس نیسئ".

ځان یې ښهٔ مطمئنه کړی، ماشومان یې تر لاس ونیول، د دېوال له سایې سره، د څورلسم د سپوږمۍ په رڼا کې یې ډېر په چټکې ګامونه ښودل چې سپوږمۍ به په وورو کې پټه شوه، د دې به سا سمه شوه، لکه چې وایې "اوبو اخیستی څګ ته هم لاس اچوي".

یو وخت یې شرنګی تر غوږ شو چې تر شا یې وکتل، سپی ور پسې وو، مېږوی یې کنبلي وو، د غاړې ځنځیر او مېږوی یې شرنګی کاوۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې که له وېرې ږغ تر خولۀ نۀ وتو بيا يې هم دا هڅه کوله چې لوټې ور غورزوي ، سپي وګرځي.
د محمددين د انارو تر باغه ، پۀ باغ کې څۀ تګ مشکل وو ، د وښو او بوټو پۀ وجه، ځکه څۀ وځنډېده.
چې دا ور ورسېده، دينک د موټر ډرائيور ډېر ستړى کړى وو ، پۀ څۀ شوه، څۀ شوه هغه ستا ښځه.
دى نه وې، تۀ ما پۀ يو بلا وخورې.
چې بختيالى و ماشومان ور ورسېدو، پر ډرائيور د اختر ورځ شوه.
دومره پۀ تازيله يې موټر روان کړى لکه يو څوک چې دى ويني، ور پسې وي.
يو زوى يې پۀ روان موټر کې، پۀ سپي پسې تر شا کتل چې سپى پاته شو.
دۀ پۀ ژړغوني ږغ ووېل "مورې ! زموږ سپى ؟".
دې زوى پر مخ مچ کړو "زويه ! دينک کاکا بيرته راځي ، کور ته يې بيايي".
پۀ لارې هغۀ ښارګوټي راغلې، پۀ کوم کې چې د دينک د لور کور وو او هم موټروان د دې ښارګوټي وو.
د لور کور يې له لرې وه بختيالى ته ور وښودى.
پۀ تلو، تلو کې، وسهار ته نژدې يو بل ښارګوټي ته ورسېدو ،دوى شپۀ پۀ ناسته تېره کړه ، ډرائيور ويده شو .
سهار چې يې لمنځونه وکړو . چاى يې وڅښلې بيا يې مخه وکړه ،ماښپين قضا وو چې هغه ښار ته ورسېدو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې ماشومان ډېر حېران ول چې دا بيا څه رنګه ځای دی، څومره ډېر موټران دي پکې چې کله يې د خره ټانګه ولیده ،نارې کړې "ادې ادې هله وی په خره يې ګاډی پسې کړې ده ، سړی پکې ناست دی"

بل چې رکشه ولیده ورته حېران و چې دا بيا څه رنګه شی دی په درو پيو روان دی ، په ښار کې ماشومان روان وو ، دوی ورته په سوچ کې وو چې دا خو يې زموږ رنګه کالي نه دي، لمن يې نسته ، تر شا د چا توره تېلۍ ده چا شنه تېلۍ چا رنګ په رنګه لوټي تړلې وې ،دوی پوښتنه هم نه شوه کولی چې دا څنګه شيان دي ، خو بس حېران دريان يې يو بل ته کتل.

ډرائیور په ښار کې يې يو چا ته هغه ايډريس ورښکاره کړی، هغه داسې وويل"سيده ورځئ، تر هغه وخته چا ته مه درېږئ ، تر څو چې يو لوی چوک د راځي ، پر چوک له يو چا پوښتنه وکړی، هغه به يې در وښايي، ډېر مشهوره سړی دی ، هر څوک يې پېژني " پر چوک يې له يو چا پوښتنه وکړه، هغه يې دوکان ته لاس ونيوو

"هغه مخامخ دوکان يې دی" دينک ور کښته شو ، دوکان ته ورغلی ، يو سپين ږيري سړي ته يې هغه ايډريس ورښکاره کړی.

هغه چې ليکلي وليدل، يو ګړی په سوچ کې لاړ ، هم په هغه سوچ کې يې کاغذ واړاوو چې عکس ته يې په غور وکتل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

عکس یې وپېژندلی، په سپینو چشمو کې یې سترګې
دینګ ته ور واړولې، په وړه خندا کې
"وبخښه، بېخي ډېر وخت تېر شوی دی، د تورکاڼي د اینځر
زوی یې؟".
دهٔ چې د شاه جي و تکو سپینو وېښتانو ته کتل "نهٔ نهٔ نوم
مي دینګ دی، صرف مې د اینځر لور او لمسیان تر تا پوري
را وستل، ما ته اجازه راکړه، زهٔ ځم، د کرایې موټر مې
راوستی دی".
دهٔ چشمې له سترګو لرې کولې "د خدای بنده، خو په بس کې
به را تلاست، دومره کرایه؟".
له ډېره سته پس، شاه جي رخصت ور کړو.
دینګ روان شو، پر شا یې ور وکتل "د خدای په امان، نوره
کیسه به بیا بختیالۍ درته وکړي".
بختیالۍ او ماشومان یې د دوکان مخته کښته کړو، دی
روان شو، شاه جي له بختیالۍ سره روغبړ وکړ، د خپل
همسایه رکشه یې را وغوښته، بختیالۍ او ماشومان یې
کور ته ولېږل.
کور ته چې ورغلو، د رکشې والا د شاه جي ښځه پوهه کړه
چې "دا د شاه جي مېلمانهٔ دي، بېخي له لرې راغلي دي،
باید ښهٔ خدمت یې وکړي".
د شاه جي ښځه جبینه په پښتو پویده، خو وئیلای یې ښه نهٔ
شوه، په ډېر زحمت یې بختیالۍ په خبرو پوهوله یا پوهیده.
جبینه د بختیالۍ او ماشومانو ته ډېره حېرانه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حېرانه پهٔ دې وه چې دې پښتنې ډېرې ليدلې وې ، د ښارنهٔ ، د غرنو.
د دې اوږدو جامو او لړلو ماشومانو ته بهٔ خود حېرانه وه ، چې نهٔ يې داسې جامه ليدلې وه، نهٔ يې داسې لړلي ماشومان .ماښام شاه جي هم راغلی، له بختيالۍ يې ښه د کور ، بابا او ټولو پوښتنه بيا وکړه.
له ډوډۍ خوړلو پس، شاه جي لاس پهٔ دسمال پاکول ويې خندل "بختيالۍ لورې! که ستا پهٔ ياد وي چې ستا بابا بهٔ ويل چې يو متل دی (مورِ مېلمه له هوره پس پوښتو) اوس نو حال راکړه، تهٔ او ښار ته له دې وړو ماشومانو سره راتلهٔ".؟
بختيالۍ شاه جي ته مخامخ ناسته وه ، خپل لستونی يې د پکي پهٔ ډول د ګرمۍ پهٔ وجه ښوراوو.
له هغه وخته يې کيسه شروع کړه چې دی ورغلی، د دوی پهٔ کور کې اوسېدهٔ.
پهٔ غرهٔ کې يې سروې کوله ، نقشې يې جوړولې بيا تر دغه ماښامه چې دا له شاه جي سره، د دهٔ پهٔ کور کې ناسته وه.
جبينې د دې د ماشومانو ځايونه هوار کړو ، يو، يو ويده پدل، ټول ويده شول.
شاه جي که څه هم د بختيالۍ ومخ ته کتل، خو سوچ يې پهٔ هغه تېر وخت او د دې د بابا پهٔ کور کې وو.
بې پامه يې اوف کړو، ولاړ شو، پر لمانځهٔ ودرېدو.
بختيالۍ ته ور پهٔ ياد شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ربښتیا، ربښتیا، شاه جي چې بهٔ لمونځ کاوۀ، یو خوبې لاس پر نامهٔ نهٔ نیول او بل بې د خاورو تیکۍ مخته شوده".

شاه جي چې لمونځ وکړی بیا راغلی، جبینې شنې چای راوړې، پیالې یې ورډکولې دهٔ ښلې، بختیالۍ ته ږغېدو "زهٔ او جبینه پهٔ دې کور کې دوه پهٔ دوه یو، یو زوی لرو، هغه هم د وادهٔ او بچیانو خاوند دی، د ښنګ پهٔ سرای کې اوسي ، یوه دي پهٔ دې ده چې له موږ سره پهٔ دې سرای کې ګډه اوسې او بله خوښه دي دا ده چې د دې کوټې پهٔ اخیره کې، زما خالي سرای دی، هغه در کړم، تهٔ او خپل بچیان پکښې اوسی".

بختیالۍ: "ما ته هغه سرای راکه، بس زهٔ او بچیان بهٔ پکښې اوسو".

شاه جي د ېوال ته نژدې شو، شا بې وهله"سمه ده چې ښنګه تهٔ خوشاله بې، یو کار ته وکړه، ضروري هم دی، که زخمونه جوړوې، نو دا انتقام اخیستل له ذهنه څخه وباسه، نور هر څهٔ اسانه دي".

شپهٔ سهار ته نژدې وه چې دوی تول ویده شول.

بختیالۍ ته دا څهٔ عجبهٔ ښکارېده چې هلته یخ وو. موږ پهٔ خونو کې ویدېدو او دلته بیا ګرمي ده، د خلګو ګرمي کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ریښتیا، ریښتیا، شاه جي چې به لمونځ کاوۀ، یو خو یې لاس پر نامۀ نۀ نیول او بل یې د خاورو تیکۍ مخته شوده".
شاه جي چې لمونځ وکړی بیا راغلی، جبینې شنې چای راوړې، پیالې یې ورډکولې دۀ څښلې، بختیالۍ ته یې وغږېدو "زۀ او جبینه په دې کور کې دوه په دوه یو، یو زوی لرو، هغه هم د وادۀ او بچیانو خاوند دی، د څنګ په سرای کې اوسي، یوه دي په دې ده چې له موږ سره په دې سرای کې ګډه اوسي او بله خوښه دي دا ده چې د دې کوټې په اخیره کې، زما خالي سرای دی، هغه درکړم، تۀ او خپل بچیان پکښې اوسی".
بختیالۍ: "ما ته هغه سرای راکه، بس زۀ او بچیان به پکښې اوسو".
شاه جي دېوال ته نژدې شو، شا یې وهله "سمه ده چې څنګه تۀ خوشاله یې، یو کار ته وکړه، ضروري هم دی، که زخمونه جوړوې، نو دا انتقام اخیستل له ذهنه څخه وباسه، نور هر څۀ اسانه دي".
شپۀ سهار ته نژدې وه چې دوی تول ویده شول.
بختیالۍ ته دا څۀ عجبۀ ښکارېده چې هلته یخ وو. موږ په خونو کې ویدېدو او دلته بیا ګرمي ده، د خلګو ګرمي کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که بیا موږ ستاپهٔ ځای کې یوه شپهٔ هم وکړو ،له موږ سره روپۍ ډېرې دي، تهٔ صرف وما او زامنو ته لار ښودنه کوه، نور موږ له تا هیڅ هم نهٔ غواړو".

شاه جي خاخان له ځان سره بوتلو ، له بختیالۍ پهٔ پته یې د کور پر سامان، څه د ځان روپۍ ور کړې ، سامان یې راوړو.

بختیالۍ خپل کور سم کړو.

شپهٔ یې د شاه جي پهٔ کور کې وکړه، پهٔ سبا له خپل کور ته دا او زامن بیا ده نوي کور خاوندان شول

یو څو ورځې دې و ماشومانو داسې محسوسوله، لکه خوب چې ویني، د ښار پوخ کور ،د برق رڼا چې د شپې او ورځې بېخي فرق نهٔ وو.

میاشت تېره شوه.

یو سهار شاه جي دوکان ته تلو ، د دوی پر کور ورغلو ، له حال احوال کولو پس یې له بختیالۍ پوښتنه وکړه "د څهٔ ضرورت خو نشته؟".

بختیالۍ چې د جامو له مینځلو را ولاړه شوې وه، خپل غړلې لستوڼي یې خوراوو "نهٔ نهٔ شاه صاحب، د هیڅ ضرورت نشته ،که چیرې د یو شي ضرورت پېښ شو ، ضرور بهٔ درته وایم ، پر دې که صلاح راکړې چې خاخان پر یو کار ولګوو؟".

شاه جي چې لاس پر د هوال کښېښوو ":ا خو ډېره ښهٔ خبره ده، تاله خاخانه پوښتنه کړې ده،دی کوم کار کولای شي یا یې کوم کار خوښ دی؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالی چې هغسې ولاړه وه "هسې یې پر یو کار ولګوه، په مزدورۍ کې کله دا وو چې دا کوم دا نه کوم".

شاه جي چې خپلې چشمې په سپین دسمال (چې یوه شنه لیکه هم پکښې تېره شوې وه) پاکولې "نه نه داسې نه ده، خېر زه به سوچ پرو کړم".

په دې بله ورځ شاه جي ورغلی، یو هلک بل ور سره وو، خاخان یې ورسره کړو "له دې هلکه سره لاړ شه، څو ورځې په ښار کې تېره کړه، هلکان به ووینې، څوک څه کار کوي، څوک څه کار، چې کوم کار دې خوښ شو، وماته به ووایې، هغه کار به که خېر وو، په صلاح شروع کړو".

خاخان لاړو، څو ورځې یې له هلکانو سره تېرې کړې، چا ګنجی، چاصدری، چا د پلاستیک لوتې، چا نسوار خرخول، چا کاغذونه ټولول، چا څه او چا څه خرخول.

په څو ورځې پس شاه جي له خاخانه پوښتنه وکړه "کوم کار دې خوښ شو؟".

خانان چې خپله خرچنه ګوته په غاښو کښېکښېله "زما د پالش کار خوښ دی".

شاه جي یوه دوکان ته بوتلو، یو وړوکی صندوخ، برش او پالش سور او هم یې تور ورته رانیول.

خاخان چې له هغه دوکانه ووتو بیا یې ناره کړه "پالش، پالش".

د پالش کار یې شروع هم په دې کړو چې دهٔ ته دا نارې ډېر خوند ورکاوۀ، پالش، بوټ پالش، یوسړي خپلې څپلۍ ورکړې "دا را پالش کړه".

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهٔ چې څپلۍ ور واخیستې، تر ډېره په سوچ کې ورته ورک وو.
هغه پر ړغ کړو "هله ماشومه، زما کار دی، ټوله ورځ خو به پردې ځای نهٔ یم ناست".
دهٔ د پالش ډبې خلاص کړو ، پالش ورکول یې شروع کړو.هغهٔ پر ړغ کړو "هلکه یوار خو یې پهٔ اوبو صفا کړه".
خاخان چې د هغهٔ سړي پهٔ خوا ور وکتل "ټولې پریولم ؟".
هغهٔ چې د دهٔ ور کړې چپل پهٔ پښه کړو، ور ولاړ شو "نهٔ نهٔ، ستا اوله ورځ ده که څنګه؟".
خاخان چې پهٔ لاس کې یې د هغهٔ سړي څپلۍ وه "هو".
هغهٔ زړهٔ سواند سړي څپلۍ پهٔ خپله ورسره پالش کړې.
بس کار یې له هم دې ځایه زده شوو ،ورځ یې تر ماښامه پهٔ ښار کې تېره کړه، ماښام چې کورته ورغلی ، شپېته روپۍ مزدووري یې کړې وه.
دا ډول سهار تلو، ماښام راتلو ، روپۍ یې راوړلې، کله لږ کله ډېرې، یوه ورځ چې پهٔ ښار کې روان وو ، نارې یې وهلې "پالش،بوټ پالش".
یو سړي ور ناره کړه، دی ورغلی،هغهٔ خپل بوټونه ور ووکښو "دا پالش کړه، ښهٔ پالش ور کړه، هسې یې پهٔ رنګ مهٔ رنګه وه".
چې پهٔ دوکان کې یې پمبهٔ او جوړې بسترې خرڅولې.
دوه مزدوران یې د دوکان تر مخ، پر پاخه سړک ناست وو، پهٔ بستره کې یې پمبهٔ اچولې وه، پهٔ لرګو یې پکښې ټکوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوکاندار له دهٔ پوښتنه وکړه "ماشومه! داسې کور بهٔ نهٔ وي در معلوم چې سپین سرې لري، زموږ کار ډېر دی، بسترې بهٔ پهٔ مزدورۍ ور کوو، پهٔ کور کې بهٔ يې جوړوي".

خاخان "هو يو ه را معلومه ده، خو زهٔ بهٔ حال وکړم".

بوټونه پالش شو، خپلې پنځه روپۍ يې را واخيستې، روان شو، د دوکاندار بيا له شا ږغ شو "ماشومه! که يې چيرې ماشين نهٔ درلودی، مشين بهٔ هم موږ ور کړو".

مابنام چې کورته راغلی، مور ته يې د دوکاندار کيسه وکړه، مور يې ډېره خوشاله شوه،

له ډېرې خوشالۍ يې سر، سرتور کړی "شکر دی خدايه، زما خو دا خيال وو چې بې مېړهٔ او بې خپلو د ژوند شپې او ورځې نهٔ تېرېږي.

زويه دا خو ډېر ښهٔ کار دی.

، زهٔ بې کاره پهٔ کور کې ناسته يم، دا کار ځينې راوړه، ښهٔ دی، يو بهٔ ما و د زړينې وخت پر تېروي، بل بهٔ مزدوري را کوي".

خاخان سهار دوکاندار ته ورغلی، يو مشين څلور، پنځه بسترې يې ځينې راوړلې، ټول پر روزګار شول.

ورځ تر هغه بله ټول پهٔ ښهٔ رنګ کېدو، هم يې روپۍ پيدا کولې، دا ډول خاخان خپل پالش کاوهٔ، مور ته يې بسترې راوړلې، روپۍ چې بهٔ د دوی تر ضرورت زياتېدې، هغه يې شاه جي ته ور کولې.

يو ورځ خاخان د پالش صندوخ پهٔ کونج کې کېښوی "مورې! زهٔ د پالش کار پرېږدم، پهٔ هوټل کې کار شروع کوم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالی چې سترګې یې د پالش په صندوخ کې وې "زویه ! د هوټل کار به ګران وي، نه به یې شي کولای".

خاخان بې کمبلې پر فرش وغځېدو،

"مورې ! ځان به پرې وګورم، که چیرې ګران وو، پرې به یې ږدم، د پالش کار خو بیا هم شته".

بختیالی چې کمبله هواروله

"زویه ! له شاه جي سره به مشوره وکړو".

خاخان چې را پورته شو، د کمبلې په لور روان وو" سمه ده مورې ! سبا به زه شاه جي ته ورشم".

بختیالی چې د هوارې کمبلې وڅنګ ته کښېنسته "نه نه زویه، زه به خپله ورځم".

بختیالی سهار وختي د شاه جي کور ته ورغله چې خاخان داسې وایي "ما په یو هوټل کې کار موندلی دی، زه په هوټل کې کار کوم

ستاڅنګه خوښه ده؟".

شاه جي چې یوه وړوکې کتابچه یې په لاس کې وه "کار دې کوي، بې کاره دې نه کښېني، ګټه دې نه راوړي، خو کار دې نه پرېږدي".

له دې ورځې خاخان په هوټل کې کار شروع کړو، د هوټل کار که څه هم ګران وو بیا یې غرمه او ماښام ښې غوښې هم ور کولې. په اوله ورځ چې د هوټل مالک لمانځه ته لاړ، دی پر چوله ولا دو چې چائینکه به پخه شوه، تویده، ده به له وارخطایي د خپا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر، سپنکی خولی له سره را واخیسته، چاٸینکه بهٔ یې پهٔ ونیوله، له چولې بهٔ یې را ویسته.

ډېره موده یې پهٔ هوټل کې کار وکړو، د هوټل مالک ډېر ځینې خوشاله وو.

یوه ورځ خاخان نهٔ راغلی، له هغې ورځې ورک هم شو، د هوټل مالک بهٔ تل دا فکر کاوۀچې "دا څه شو؟ حساب یې هم پاته دی، نهٔ یې دی وړی".

(c) ketabton.com: The Digital Library

7

کله چې د بختیالی دویم زوی محیب الله د اووۀ کلونو شو، شاه جي پۀ سکول کې داخل کړی.

یو څۀ وخت یې تر لاس نیولی، سکول ته یې بېولو، اوس نو هغه وخت نۀ وو چې محیب یې تر لاس نیولی، سکول ته یې بیولو.

یوه ورځ خاخان له وروره سره پۀ دې وختي ووتو، چې پۀ سکول کې یې ځو کاله وشو، یو څۀ زده کوي هم، که هسې ورځې وخت تېروي.

له استاده بۀ یې پوښتنه وکړې بیابۀ خپل هوټل ته لاړ شې له مور سره پۀ کور کې زرینه او تر ټولو وړوکی ورور چې اوس د پنځو کلونو وو، حبیب الله پاته شو.

د بسترو دوکاندار خپل موټر راوستو، د دوی له کوره یې جوړې بسترې وړلې، د موټر دتلو پۀ وخت کې، حبیب له شاپۀ موټر ټال شو.

موټر چې د دوی له کوټې بله کوڅه ته ګرځېدو، حبیب له موټره ټوپ کړو، سر یې پر پاخۀ سړک ولګېدو چې ښځي یې اندازه وینې یې له مات تندي څخه تلې چې اکثره خلګو ویل "یو رګ یې پرې شوی دی".

د کوڅې پۀ سر کې، د دوی همسایه هندو دوکاندار، پۀ بل موټر کې واچاوۀ، هسپتال ته یې یو وړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل زوی یې بختیالی ته ولېږلو چې هسپتال ته دې راشي. هغهٔ د موټر والا دوکاندار چې (د دوی له کوره یې بسترې اخستي وې) څه تللی وو، له شا یو سکوټر والا ورغلو "پهٔ موټر دې له شا یو ماشوم ټال وو، ولېږدو".

هغهٔ هم خپل موټر بېرته را غبرګ کړو، هسپتال ته ورغلی چې دی ورسېدو، رام داس خپله وینه پهٔ لېبارټري کې بدله کړې وه، پهٔ بدل کې یې د ماشوم له وینې سره سمه وینه راوړې وه.

پهٔ دې وخت کې ترسیم مسیح هم راغلی چې هم د دوی همسایه وو، هم یې پهٔ دې هسپتال کې د صفای ډیوټي کوله.

چې هغه وینه پرختمېدو شوه، ډاکټر نارې کړې "یو ګوډی وینه نوره هم پکار ده".

ترسیم چې د ډاکټر له را وتو سره سم ولاړ شو "رام داسه! د دې ګروپ د وینې یو سړی وماته معلوم دی، زهٔ یې راولم".

رام داس ناست وو، د ولاړېدو هڅه یې کوله "ترسیمه! ستا وینه بهٔ بدله کړو، دی نهٔ وي هغهٔ سړی رانهٔ شي".

ترسیم روان وو، مخ یې پر شارا واړاوو "دستي یې راولم".

رام داس: "درسره را بهٔ نهٔ شي، یابهٔ پرځای نه وي".

ترسیم: "نهٔ نهٔ څنګه بهٔ نهٔ راځي".

یو ګړی وروسته ترسیم خپل ورور جېدي راوست، له هغهٔ یې وینه وکښه. چې وماشوم ته دویم ګوډی وینه ور جاري کړل شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي،بختیالی اوخاخان هم راورسېدو چې کله بۀ يې ورو کي زوی زګېروی شروع کړو، دا بۀ يې اختیاره ور ولاړه شوه "جار،قربان مور د جار شه،مور دې صدقه شه. چې د خدای دربانديلوربږي، مور څۀ کولای شي. جار خدای پاک دي دا خوږ درڅخه واخلي ،جار خوږ دې پر کانو او بوټو شه ،خپلې لارې دې دوا شه".

له هره آه سره يې دا ویل ، ورته ولاړه بۀ وه.

د ماشوم دوې شپې، دوې ورځې پۀ هسپتال کې وشوې.

د کوڅې نر او ښځې راتلو سُني، نۀ شیعه، نۀ عیسای او نۀ هندو پاته شو.

ټول بۀ پۀ ورځ کي يوار راتلو ،پۀ هغۀ ساعت خاخان لا هم نۀ وو.

د حبیب حالت ښه نۀوو ، ګړی پۀ ګړی يې رنګ تغیر خوړلو.

بختیالی ټوله شپۀ پۀ ناستې ورته تېره کړله.

سهار له لمانځۀ وروسته چې بختیالی د زوی کتو له راغله چې ګوري يې، حبیب هیڅ حرکت نۀ کوي. نارې يې کړې "هله ډاکټر صاحب! هله دا حبیب ولې نۀ ښوري ؟".

نرسې پۀ منډه ډاکټر راوستو، ډاکټر له کتلو وروسته، نرسه ته پۀ هغه ژبۀ يو څه وویل، چې دانه پۀ پوهېده.

ډاکټر روان شو، نرسې يې د پزې او خولې څخه پائپونه کښلو، دا يې سر ته ولاړه وه، پر سر يې لاس ور ېښی وو ، له سترګو يې اوښکې څڅېدلې ،شا و خوا يې ونورو ناروغانوته کتل او د زړۀ له زوره يې ژړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حبيب وفات شو، د کوڅې ټول خلک ورغلو چې کله له هسپتاله کور ته راغلو، خپل وړوکي زوی یې د کوڅې خلکو یو وړی، خاورو ته یې وسپارلی.
له هغه وروسته به بختیالی اوخاخان دې ته حېران وو چې داخلک خو نۀ زموږ د ژبې دي، نۀ د مذهب بیا ولي نۀ ځان سپموي نۀ مال ؟.
څو، څو واره هغۀ دوکاندار، له څو کسانوسره (چې د دې زوی یې پۀ موټر وژلی شوی وو) د دوی کور ته ورغلی "مابۀ بخښې، له ماخطا وشوه، اوس تاسو پور راباندې ږدی، زۀ بۀ یې درکوم".
بختیالی تر دې خبره نۀ شوه تېره چې "وروره ستا له ماسره څۀ دښمني وه، داپېښه وه وشوه، مابخښلی یې، له ما خلاص یې، هم پۀ دې دنیاهم پۀ هغه". دوکاندار خاخان ته پۀ دسمال کې غوټه روپۍ ورکړې.
بختیالی چې ولېدې "داڅۀ دي؟".
دوکاندار "یو څو روپۍ".
"بختیالی ولوړل (قسم یې وخوړ) که زۀ ستایوه روپۍ واخلم".
دوکاندار چې را ووتو، شاه جي ته یې روپۍ ورکړې "داپۀ یو ډول پۀ واخله. داڅۀ ډول ښځه ده، ماپۀ خدای که داسې غیرتمنه ښځه تر اوسه لیدلې ده".
روپۍ یې د شاه جي پۀ لاس ورکړې، دوی روان شو.د فاتحې یو څو ورځې وروسته، غرمه وه، مور یې د دوکاندار له پاته بسترو، یوه نیالي پۀ برامده کې هواره کړې وه، ګندله یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شا د حبیب رږغ شو "موري! وه موري!".
دې تر شا وکتل، چارپېره تور د ېوالونه یې تر نظر ویستو، حبیب نهٔ وو.
له ځان سره یې پهٔ سوکه، افسوسناکه اواز کاکړۍ ویلې

پر دنیا نازک له کمه — لېونـی ورېغېدمه
مور یې خنګه هېره وي — سي جنازه بل زبان وړي
شک بهٔ کاږم نـهٔ راځي — د ډوري نـشتـه دروازې
دا د ده د خپل خپلوي — اوس د هندوان قربان د ي
ستا دزړهٔ پر دېوالـو — د مرګ تاریخ لیکم ګرانو
چاته نهٔ دی وربښکاره — تـاکې مه ستاله غمو زړهٔ
زما پهٔ غم نـهٔ راګـډېږي — خاندې خلګ ګرانه ګـایږي
څله خوري مه سرې زړهٔ — ستا پر ډوري کاني پراتـهٔ
ستا لمبې مه زړهٔ سوځي — صبـر د راکـې الـهـي
لمرد سوځې مځکه سره — پـر تـا د رب وکې سایـه

مور یې پر خپل وروکي، وفات شوي زوی، جوړې کړې کاکړۍ ویلې
محیب پهٔ دروازه کې ودرېدو، د مور پهٔ ژړغوني ږغ کي یې کاکړۍ غاړي اورېدلې، چې پهٔ دروازه کې پهٔ درېدو سترې شو، دننه ورغلی.
مور چې دی ولیدو، ستن یې پهٔ نیالي کې جګه کړه، ولاړه شوه، اوبهٔ او ډوډۍ یې ورته راوړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

8

خاخان پرېوتی سر ږمنځلی "مورې! ان مې یو کار پیدا کړی دی، که ستا خوښه وي"-

بختیالۍ چې سترګې یې د دهٔ پهٔ خوا ور واړولې "زویه څنګه کار؟"-

خاخان چې خپله سپینکۍ خولۍ پر سر کوله "مورې! د سنیماپهٔ مخ کې یو کبابي دی، دسیخانو کباب او شربت خرڅوي-

دی بهٔ ناست وي، زهٔ بهٔ چې فلم شروع وي، کباب او شربت دننه وروړم، پر خلکو بهٔ یې خرڅوم"-

بختیالۍ چې د دهٔ له لاسه ږمنځ رانیوله "زویه داسنیما یې بیاڅهٔ بلاده؟"-

خاخان پر مخ غوړ لاس تېراوو "مورې! تا تر اوسه د سنیما نوم نهٔ دی اورېدلی؟"-

بختیالۍ د ولاړېدو پهٔ وخت "نهٔ زویه نن یې دا دی ستا پهٔ خولهٔ کې اورم"-

خاخان واړه، واړه له ځان سره خندل "مورې سنیماداسې ځای دی چې پهٔ سونو خلګ ورته راځي، ناست وي، تنداره یې کوي ، کله د ښځو رحسونه (رقصونه) کله جنګونه پکې کېږي"-

بختیالۍ چې پهٔ ګونجې تندي، تونده لهجه ورته وویل "نهٔ نهٔ زویه ،داسې ځای ته بهٔ نهٔ ورځې چې جنګونه پکې کېږي ،که

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې جنګونه په در کولای، له خپله کلي به په شپه نه راتلم ،ګوره ګوره چې ور نه شې"-

خاخان شونډان په غابنو کې نیولی وو چې وره خندا یې ښکاره نه شي "مورې په ماښۀ کوي، زۀ خپل شربت اوکباب پکي خرخوم، دوی دې خپل اتنونه او جنګونه سره کوي"-

بختیالۍ چې د دښمنۍ غابنونه په یوه واره خلي پاکول "نه نه زویه د بل ګولۍ یابۀ لرګی دریاندي ولګېږي"-

خاخان کټ کټ وخندل "مورې داحقیقت نۀ دی، دا د برق په زریعه پر دېوال عکسونه ښکاره کوي ، دا نور خلګ ورته ناست وي، ننداره یې کوي، تا تر اوسه اورېدلي دي چې د جنګ خلګ ننداره کوي یا شربت وکباب پکي خرخوي، په جنګ کې خوخلګ ګوابښ کوي"-

بختیالۍ چې د حېرانتیاپۀ حالت کې، د دښمنۍ پر غابنوخپله ګوته تېروله "زۀ هم حېرانه شوم چې دا اوس څنګه خلګ دي چې د جنګ ننداره کوي،زما لېونی بیا د ګوابښ پر ځای شربت و کباب پکي خرخوي-

سمه ده زویه، د شاه جي هم دغه صلاح ده، چې د دۀ کوم کار خوښ وو ، هغه دې کوي"-

دا خو هسي عذر وو ، حقیقت خو دا وو ، چې و دۀ ته د عکسونو جوړولو کار ډېر خوند ورکاوو-

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورغلی له هغهٔ مصور سره یې کار شروع کړو، چا چې به د نوي راغلي فلم د مشهورتیاد پاره، غټ غټ عکسونه جوړول او په چوکونو به یې ځړول-

له هغهٔ سره یې ډېر په مینه او خلوص دا کار کاوۀ- بېخي ډېره موده یې د استاد جوړ کړي عکسونه رنګول او وړل په چوکونو به یې ځړول-

استاد یې په بدل کې یو د غرمي ډوډۍ، هر ماښیګر د جېب خرڅه ورکوله-

د هغه روپۍ خرڅولې نهٔ، جمع کولې یې، کاغذونه او قلمان یې پهٔ اخیستل-

ماښام چې بهٔ کور ته ورغلی، دی وو او عکسونه جوړول بهٔ وو- د مور بهٔ یې هر سهار دعوه وه "تُوله شپهٔ پر بتانو تېره کړې، اوس خونهٔ د دین شوې، نهٔ د دنیا، نهٔ لمونځ کوې، نهٔ اودس، نهٔ دې پهٔ دې دومره وخت کې دوې روپۍ کور ته راوړې-

دا ډول پهٔ دعوه او شنه زړهٔ درست کال تېر شو، نهٔ یې د مور خولهٔ سره ورتله، نهٔ دهٔ دا کار پرېښوی-

یو ورځ یې مور مخه وکړه، شاه جي ته ورغله، تُوله کیسه یې ورته وکړه-

شاه جي پهٔ سپینکوتي دسمال سترګې پاکولې، مخ یې ور واړاوو

"بختیالی! اوله ورځ مي درته وویل، هلک وخپل مخ ته پرېږده، کار مهٔ پهٔ لره، ستاخهٔ خیال دی، خاخان بهٔ تاوانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

درته راوړي، نۀ يې راوړي، بې غمه شه ،خانان زۀ دېر ښۀ پېژنم"-

بختیالۍ چې شاه جي دسمال نغښتی، دې يې ولاس ته کتل" اوس خو درست کال وشو، نۀ يې يوه روپۍ کورته راوړه او نۀ يې غوږ له ګوته ور وړې ده، د الله اکبر د پاره"-

شاه جي چې خپل نغښتی دسمال جېب ته کاوۀ" بختیالۍ دا لمونځ چې نۀ کوي، پۀ دې ملامت دی، دابۀ ورته ووايم لمونځ بۀ کوي، پر کار نۀ شم ورته وئيلای، کار چې ددۀ خوښه ده هغه کار دې کوي، چې روپۍ پکې تاوانه وي ،که هغه کوي چې روپۍ پکې ګټې"-

له کوره سم سره را ووتو ،چې راغلو خاخان ويده وو، مور له خوبۀ را پورته کړو-

اتۀ بجې کېدونکې وې ، چې دا ورځ د جولای د میاشتې دوويستمه وه-

چې دۀ مخ ومينځلی، مور يې چای راوړلې، شاه جي او خاخان چای څښلې، شاه جي خاخان ته خبره وریاده کړه "خاخانه دا مور در څخه ګيله منه ده،ته ولي لمونځ نۀ کوې ، تر غرمي ويده يې "؟-

خاخان چې سر کښته ځوړلی وو، را پورته يې کړو ،د شاه جي پۀ لور يې ور کتل" له دې واره مي تۀ او مورکۍ وبخښې بل وار بۀ داسي نۀ کوم"-

شاه جي ولاړ شو "زۀ ځم، خو ته بۀ قول راسره کوې"-

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاخان چې شاه جي ولاړ وو، پۀ ناستې يې د شاه جي ومخ ته کتل"هو قول دی"-

پۀ دې ورځ چې ورغلی، استاد ته يې وويل "د دې اوس راغلي قلم تول عکسونه زۀ جوړوم، ته هسې راته گوره"-

جامې يې بدلې کړې او رنگونه يې راواخيستو، د عکسونو پۀ جوړولو يې شروع وکړه، استاد ناست وو، ورته کتل يې چې کوم ځای بۀ يې ناخوښه شو، دۀ ته بۀ يې اشاره وکړه، يابۀ يې پۀ خپله قلم ورواخيستو-

دا ډول عکسونه تول مکمل شوو، چې کله وار د ليکلو شو، نو استاد قلم پۀ لاس ورکړو-

دۀ ډېر پۀ معصومانه انداز قلم او رنگ پۀ لاس کې راواخيستو-

خاخان "استاد محترم! زۀ پۀ خدای که خپل نوم ښۀ وئيلای شم"-

استاد چې پر چوکۍ ناست وو، د دۀ پر مخ يې د رنگونو تکي ليدو.

دۀ پۀ رنگېدلو لاسونو کې رنگ او قلم نيولي ،واړه واړه يې خندل.

خاخان"استاد محترم! تۀ يې پر کاغذ وليکه ،زۀ يې هغه ډول درته ليکم "استاد يو گړی پۀ سوچ کې ناست وو، پۀ دواړو لاسونو کې يې کاغذ ورغرا وو بيا يې هغه کاغذ سره خور کړو ،يو څۀ يې پر وليکل. و دۀ ته يې ورکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهٔ د استاد محترم ليکلي دومره ښاهسته وليکل، چې او ستاد محترم يې پهٔ چوکۍ کې ګوته پهٔ غاښ ورته ناست وو، چې کله کار خلاص شو.

استاد پوښتنه ځيني وکړه "تهٔ چې پهٔ الف، بې نهٔ پوهېږې بيادې داليکل څهٔ ډول زده کړو؟".

خاخان چې د رنګ د ډبې سر بنداوهٔ" استاد محترم! دا زما له ډېره وخته شوق وو، هر ځاى چې بهٔ ما ښاهسته ليکلي وليدو، تر هغه بهٔ ما ليکل، نهٔ مي پرېښودل چې هغه لفظونه بهٔ مي هغه ډول ليکلي نهٔ وو.

دا ليکل خو مي له ډېره وخته زده وو، د عکسونو شوق هغه ورځ را پورته شوچې پر چوکونو مي غټ غټ لګېدلي عکسونه وليدل.

بېخي ډېر وګرځېدم هغهٔ سړى نهٔ را معلوميدو چې جوړوي يې څوک ؟.

يو ورځ خو لا دا سودا هم را ولوېده چې دا د چوک يو عکس پور ته کړه، کور ته يې يوسه، پردې بهٔ يې زده کړې چې پهٔ کومه ورځ مي ستا دوکان وليد، زړهٔ مي دومره ښهٔ شو ،لکه د دنيا ښې او ښادى چې تولي پر ما راغلې وي".

له هغې ورځي استاد مطمئينه شو چې خاخان بهٔ پر دوکان ناست وو، دى بهٔ بېغمه ګرځېدو بل يې ډروکې تنخوا هم ور ولګوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې ډېر وخت يې له استاده سره کار وکړی ، اخير هغه ورځ هم راغله چې خاخان له استاد سره خفه شو، سبب يې دا وو، دی څو ورځې دوکان ته نۀ لاړو او له استاده يې اجازه هم نه وه اخيستې،نو استاد چې بۀ دوکان ته راغلی دوکان بۀ بند وو او کارونه بۀ ټول نيمګړي پراته وو، ګراکانو بۀ پۀ قطار کې پۀ يوه خوله ووېل چې کار کول مو پۀ وس نه دي پوره بيا دوکان بند کړی ،څۀ ته مو خلاص کړی.

څو ورځې پس چې خانان راغلی، د دۀ او استاد خبره تر له واوښته ، خانان چې له دوکانه روان شو، د خپل استادپۀ ضد يې خپل رنګونه او قلمونه واخيستل پۀ شابۀ يې ګرځول، د دوکانونو بوردونه يې ليکل يابۀ د بسونو او لاريو پۀ اډو کې ګرځېدو، پر بسونو او لاريو بۀ يې ليکل کول.

پۀ هغه ورځ يې له دې کاره هم نفرت وشو، پۀ کومه ورځ چې يو ډرائيور يو څۀ ليکلي ورکړو، دۀ د لارۍ پر شا ښاهسته وليکل

.

دی لا ده لارۍ شاته ولاړ وو چې يو ځوان راغلو ، چې د دۀ ليکلي يې وليدو، پۀ کټ کټ يې وخندل.

خاخان رنګونه او قلمونه پۀ لوته کې اچول، پوښتنه يې ځينې وکړه "ولې دې وخندل؟".

سړي چې دواړه لاس پر يوه او بل تشي نيولي وو "ولې تا چې ليکل خندا نۀ درتله؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاخان د اخبار پۀ کاغذ له رنګه لاس پاکول "نۀ! زۀ خو هسې هغه لیکم چې څوک يې پر کاغذ را ولیکي".

سړي د خندا اوښکي له سترګو پاکولې "دخدای بنده! دا واوره، تا څۀلیکي دي؟

زاری مي ډيري ورته وکړې ، پلار يې راضي شو مور يې کونه ښوروينه .

او دغه رنګه ما ستا نوري لیکني هم لیدلې دي چې تا ډېري نا تراشي په کي کړي دي ،

ويشتلی مايې روغ بۀ نشي، که طبيبان د مور مهرونه کړې میئنه"

پر يو ويګن مي وليدل چي تا ليکلي وو ، کېنچ رازق ماما ، او داسي نور هم ، هلکه چي په پوهېږې نو بيا يې ولي لیکې ؟

هغه ځوان ځیني رخصت شو ،او دی ډېر خفه شو ، له ځانه سره يې کست وکړو تر څو چي ليکل زده نه کړم ،په والله که يو لفظ هم وليکم ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

9

دینک ته ټوله شپهٔ خوب نهٔ ورتلو، دایې غوښت چې ور شي، دوی ته د ملکداد د ناکرارۍ خبر ور ورسوي، دخوب د تښتېدو سبب یې هم دا وو چې یوه شپهٔ ورته درسته کال شوه، ټوله شپهٔ یوې او بلې خواته اوښت او را اوښت.

سهار له چای څښلو سره سم، دینک له ښځې او زامنو سره دلوردکور په بهانه د خدای پهٔ اماني وکړه، روان شو.

څرک ته چې ورسېدو، یوه لارۍ راغله ور وختو، له لارۍ څخه ماځیګر بس ته وختو. ټوله شپهٔ یې لاره ووهله، سهار نږدې وو چې بس واوښت ډېر یکې مړهٔ او ډېر ټپیان شوو.

دینک او څهٔ نور خلګ یې د بې هوښۍ پهٔ حالت کې هسپتال ته یوړل، ډېرې شپې یې پهٔ هسپتال کې وشوې.

یو سهار ترسیم مسیح صفایي کوله، پهٔ نري بانس پوري یې ترلی ګدړ، د شپږو کټونو پهٔ وارډ کې پر فرش وهلو، له هغهٔ سري سره پېغېدو چې د تللو د ناروغانو د کټونو سپین څادرونه یې بدلول او هم یې د دینک خبري اورېدې، یوهٔ بل سري ته یې ویل.

که څهٔ هم ترسیم سم پهٔ پښتو نهٔ پوهېدو خو نمونه یې د دوی د ګاوندیانو اخیستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترسیم چې د دوی کټ ته ورنژدې شو چې ترلې خولهٔ یې خلاصه کړه، له هغهٔ سړي یې پوښتنه وکړه "داچاچا څهٔوایي؟".
نااشناسړی چې له ناروغه سپین ږیري دینک سره پر کټ ناست وو، یوه پښه یې لاندې ځړېده، هم یې ښوروله ،دی وایي "دلته زماخپلوان دي ،زهٔ پهٔ هغو پسې را رهي و م ، پهٔ لارې داپښه را وشوه".
ترسیم چې د سپین ږیري مخته کتل
"اوس یې کور ور معلوم دی؟".
نااشناسړي چې هغه بله پښه هم له کټه کوزوله "نهٔ دی وایي کور یې نهٔ دی رامعلوم ، را وستي هم ما دي".
ترسیم چې د نااشناسړي له کټه لرې شوې څېلۍ ور نژدې کوله
"بیا یې څنګه کور نهٔ دی ور معلوم؟".
نااشناسړي چې خپله څېلۍ پهٔ پښه کوله
"دی وایي رامې وستو، یو سړي ته مې حواله کړو، زهٔ لاړم".
ترسیم چې وار بهٔ نه وو ،مخ بهٔ یې د دروازې پهٔ لور واړوو ، بېرته بهٔ یې مخ دهٔاو سپین ږیري ته ور واړوه
"څومره وخت بهٔ یې کېږي؟".
نااشناسړي چې هم ترسیم ته کتل "دی وایي ښځې ډېر کلونه یې کېږي، هغه وخت خو یې هلکان ښځې ماشومان وو، اوس بهٔ پهٔ ږیره وي".
ترسیم چې سترګې پټې او رنې کړې ، له جېبهٔ یې یوه دانه سګرېټ را وکښو، بل یې کړو له یوه کښه وروسته
"هغه سړی در معلوم دی، وچاته چې تاحواله کړو؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

نااشناسړي چې سترګې يې د دهٔ د لاس پهٔ سګرېټ کې وې" هو دی وايي شاه جي نومېدهٔ پر پلاني چوک يې دوکان وو".

ترسیم د دروازې پهٔ لوري کتل "د بختیالی زامن خاخان او محیب".

نااشناسړي چې سترګې يې د ترسیم پهٔ خړو بوټونو کې وې دی وايي

"هو".

دینک چې ترسیم ته مخ ور واړاوو "هو ! تر خولهٔ دي وګرځم دغه دي، تهٔ يې پېژنې؟".

ترسیم چې ناکراره غوندي وو ،نااشناسړي داسي محسوسوله، لکه له یو چا چې وېرېږي ۔مخ يې د دروازې له لوري سړي ته واړاوو

"هو ! زهٔ يې پېژنم ، کور يې زموږ پهٔ کوڅه کې دی".

دینک چې د مسخرو پهٔ ډول واړه واړه خندل "کاکا بهٔ دې تر ډېره جار شي" له ځان سره يې بنهٔ پهٔ زوره وهم خندل "ډېره خو نهٔ لرې، کاکا بهٔ دې تر برېټو جار شي، که دې را خبر کړو".

نااشناسړي ته د دینک مسخرې خوند ور نهٔ کړو، پهٔ زړهٔ کې يې د ترسیم مسیح پر بوټونو او خیرنو جامو او ترلي سر افسوس کاوۀ ، دی وايي "که دې را خبر کړو ډېر بهٔ بنهٔ وي، زهٔ بهٔ دعا درته کوم".

ترسیم لاړو ، د بختیالی دروازه يې وټکوله ، هلکان يو هم کور نهٔ وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالۍ او زرینه هسپتال ته ورغلې ، له حال احواله پس چې بختیالۍ د ډاکټر دروازې ته ورغله، پۀ دروازه کې د ناروغانو ګڼه ګونه وه، دې پۀ دروازه کې ولاړ سړي ته وویل "له ډاکټرصاحبۀ یوه پوښتنه کوم".

د دروازې سړی :"مورې ! ته بۀ انتظار باسې، تر هغه چې دا ولاړ خلک ور شي بیابۀ ته ورځې". تولو ولاړو خلګو وویل "یوار مورکۍ پرېږده چې ورشي، موږ بۀ بیا ور شو".

بختیالۍ : "وروڼو کور مو ودان".

ډاکټر: "ها څه درباندي شوي؟".

بختیالۍ": ډاکټرصاحب ! هغه زموږ سړی چې پۀ بس کې خوږ سوی وو، اوس شکر دی ډېر ښۀ دی، که ستااجازه وي ، موږ بۀ يې کورته بوزو، کور نږدې دی، که چېري پۀ تکلیف شو درته رابۀ يې ولو".

ډاکټرچې یو بل چاته نسخه لیکله، قلم يې ودراوو، بختیالۍ ته يې وکتل "بس هغه دوا ورکوی ،د نور څه ضرورت نشته".

بختیالۍ چې په راوتو وه "سمه ده دا دوا بۀ ورته واخلو" دینګ يې کورته راوستو.

غرمه محیب راغلی چې کاکايې پۀ سترګو شو، سودا يې شوه، له موره يې پوښتنه وکړه "مورې! دا څوک دی او ؟".

ښنګه راغلی دی

بختیالۍ : "زویه ! دا هغه دینګ کاکا دی موږ چې يې دلته راوستو" محیب له کاکاسره ډېر پۀ مینه روغبړ، حال احوال وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام چې خاخان راغلی د کاکا سر او لاس که څه پټې وو، هم بې وپېژندلی. له روغبړه پس بې د دهٔ مخ ته کتل څینې وبې پوښتل.

"خیر کاکاداڅهٔ در شوي دي؟".

دینک چې دخپل یوه یوه زخم وپټی ته کتل "زویه! دا خو داسې پهٔ لاره بس وواوښت".

خاخان چې د کاکا تر څنګانهٔ بالښت لاندي کاوؤ" ښه نور کور و کلی ټول ښهٔ دي، څنګه دی زما کاکا؟".

دینک چې هغه بله روغه پښه غزوله "زویه! ګزاره کوي، پخوانو ښهٔ ویلي دي "د ظلم پای تمام دی" د هغه غریب خو دریم زوی وفات شو، نږور بې وهغه چرسک ته کښېنوله، اوس بې پهٔ کور کې تل جنګونه وي.

هغه ورځ ورسره کښېنستم، د ېر شین زړی او ګورم جن وو.

داسې پهٔ ګپهٔ ګپهٔ کې بې تاسو یاد کړاست، سرېبه دلته مې پهٔ کور کې دا شین زړهٔ دی، هلته مې له هغوتللو وېره شي، داسې نهٔ وي یو ورځ راشي یو پکې را وغزوي ،تمامه شپهٔ پهٔ ولاړې تېره کړم".

ما ور غبرګه کړه چې " تااول ولي سوچ نهٔ کاوهٔ".دهٔ پهٔ ژړغوني ږغ وویل "ما دي خدای له زویه خلاص کړي ، ما دانهٔ دي ورته ویلي چې تهٔ دا سړی مړ که دا مې خود ورته ویلي وو چې تنګوه بې ،ګوندي بار شي دامځکه راسره بدله یا رابانديي خرڅه کړي.

دهٔ ظالم داوو چې مړبې کړ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایې خبره پرې کړه " ته خو له هغه نه وشرمېدې، پر هغه ظلم برسېره دې بل ور باندې کاوه، ښځه دې هم وهغه قاتل ته کښېنوله".

ده ویل: "سړیه له ماخو یې ورخونه یوړو، ما دا هڅه ځکه وکړه چې دا ښځه ودې چرسک ته کښېنوم، ګوندې دا دښمني پورې ختمه شي، هغه د خدای داسې نه وه خوښه".

خاخان چې وکاکا ته پر غوړېدلي دسترخوان دشیدو وړه ډوډۍ کښېښووه.

"ښه کاکا ته چې له دې ځایه ورغلې، دی دې ولیدو. څه یې ویل؟".

دینک چې لاس یې په کاسه کې وو "زه چې کور ته ورسېدم، په کور کې خبر شوم چې بختیالی او زامن د شپې تښتېدلي دي. ده ته ورغلم له روغبړه پس، یې ولمر ته پر ناست کالي بالښت ته څنګ وهلي وو، سترګې یې کښته اچولې وې".

دینک ما ورته وویل.

"هلکه ملکداده! تا دا ښځه او ماشومان څه کول چې تنګول دي چې زه راغلی وای، په سوکه به مې در رضا کړې وه".

ملکداد چې سر راپورته کړو، سترګې یې مړې را واړولې "سړیه ښځه نه ده بلاده بلا، زه خو یې تېر یستم، دوې ورځې مهلت یې راځخه واخیستو".....................

دینک زما سترګې د ده په سپېره مخ کې وې "ته دا ارام ولې ناست یې، خو یو خوا ته به پسې تلې؟".

ملکداد چې واړه وخندل "چېرې به لاړه شي، د یوچا کلا ته به ورغلې وي. حال به یې راشي هر چا ته چې ورشي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا څۀ خیال دی هغه بۀ زما له خبري واوري"زۀ خاموشه وم.
خاخان چي جوړه ګوله غاب ته وړله "بیا خو دېر ښۀ دی چي پر تابي شک نۀ دی راغلی".
دینک چي د اوبو ګلاس يي پۀ لاس کي وو" نۀ منا(مرا) موږ خو هم داسي چل ورسره وکړو چي ملکداد څه د ملکداد پلار والله که پۀ پوهـ شي.
هسي دا روپۍ داسي شی دي چي پر خره يي بار کړي، خلګ خیرالله خان ورته وايي ،ګني دا د ملکداد غوندي خلګو بۀ پۀ ماپسي کاغذونه ټولول".
دسترخوان ټول شوی وو، شني چای راغلي څۀ، بلکي پرخلاصېدو وي.
خاخان چي د شینو چای تشه پیاله ښووه "کاکا بس ناوخته دی، زیاته ویدېږو ،که ډېر پۀ تکلیف نۀ یي، ستاپۀ ښاهسته ږغ کي یو څو د پردېسۍ غاړي راته وکړه، والله که مي له ډېره وخته غاړي اورېدلي وي".
بختیالۍ چي پر لمانځۀ ولاړه وه، سلام يي پۀ وګرځاوو، ور ږغ يي کړو
"خاخانه! شرم وکړه کاکا ناروغه دی تۀ غاړي پۀ کوي".
دینک چي سر پر جګ بالښت سماوۀ، پۀ برامده کي يي کتل، د دوو خونو څنګ پر څنګ، پۀ خړ رنګ رنګېدلي دروازي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر یو او بل ځنګ بې یوه یوه کړکۍ پۀ هغه خړ رنګ رنګېدلې هم لیدې.

چې وده ته مخامخ، یوه د پخلنځي وره دروازه هم پۀ هغه رنګ ښکارېده "نۀ نۀ بختیالۍ ! هلکان نۀ دي ملامت، پردېسي سوځلي دي، یو څوغاړې بۀ ورته وکړم.

خاخانه زویه غوږ شه.

پـــردېسی څومره ازاد کړې
ما زړل چې بۀ چـا یـاد کې
پـــردېسي د غـروسـرونـه
پرغروچا کړي خـوبـونـه
پـــردېسي د اُورلـــه زاتـه
سرت مه نیم نه سوی راپاتـه
پردېسي ده تـــــور دودونه
اورهندوان سوځي لیانجونه

دینک له بالښته سر بې اختیاره را پورته کړو

"وی بختیالۍ ! اوس مې رایات شو زۀ چې راتلم، ښځې دلورد پاره نخښنه(تحفه) راکړه، یو څو د دې د لاس بنګړي بې راکړو،ویل بې "ما بۀ پر یاتوي" یوه ګوتې، یو څۀ شیان بې راکړو،ویل بې "ما بۀ پر یاتوي" یوه ګوتې، یو څۀ شیان بې

نور هم پکې ییني وو، خود بۀ پۀ هغه بس کې پاته شوي وي.

خاخان چې یوه پینه پر بله اړولې وه، بالښت ته پروت وو، را پورته شو "کاکا ! نخښنه دي پۀ اور پسې شي چې تۀ خدای ژوندی پاته کړی بې.

کاکا انۀ دي ده خوښه ،شپۀ ډېره تېره ده، چې ویده شوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار لا دوی چای څښلې، شاه جي راغلی، له حال احواله پس يې خاخان ته مخ ور واړاوو "د شپې ناوخته کورته راغلم، جبينې راته وويل: داسې پېښه شوې وه".

خاخان چې د کاکا د سر او لاس پټۍ ته کتل "هو شاه صاحب" ټوله کېسه يې ورته وکړه.

دا ډول د کوڅې خلک وو ،شناخته يو يو راتلو، د خاخان ټوله ورځ پر کور تېره شوه.

له دې ورځې پس خاخان او ورور هر سهار په خپل خپل کار پسې تلو، تر هغې ورځې چې کاکا روغ رمټ شوو.

ټولې پټۍ يې خلاصې کړې، په دې ماخوستن يې، وخپلو جوړو زخمونو ته کتل، خاخان او بختیالی ته يې وويل" که ستاسو خوښه وي، زۀ به سبا که خير ووکور ته لاړ شم، د دوو شپو په نيت له کوره راووتم، درسته مياشت مې وشوه، د هغو به په ما کښې چپ وي".

خاخان چې هم د کاکا د جوړو زخمونو و ټپو ته کتل چې سپين ښکارېدو "هو خود کاکا کښې څۀ په ولاړې به گرځي، مخکه به د ناستې ځای نۀ ور کوي".

شپۀ تېره شوه ،سهار خاخان کاکا د بس اډې ته، په پښو سوکه،سوکه روان کړو، تر هغه کاکا په ښار کې يوې او بلې خوا ته سره کتل، چې اډې ته ورسېدو.

په اډه کې يې کاکا ته د کور د پاره څۀ وچه مېوه او څۀ نور شيان ور واخيستو، له کاکا سره يې خدای په اماني وکړو، په بس کې يې سپور کړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاکا چې کور ته ورغلی کلیوال پهٔ خبر شو، یو یو بې
پوښتنې ته راتلو، چې ملکداد هم پکښې راغلی.
له روغبړه، حال احواله وروسته.
ملکداد چې د دینک پهٔ کور کې بې بالښت ته ښنګ وهلی وو.
پهٔ خونه کې بې شاه اوخوا کتل، چې پهٔ خونه کې بې پهٔ دېوال
کې تک وهلي مېخونه لیدو.
پر هغو مېخونو څلور دانې غټې، غټې غابونه پراته وو، بلې
خواته یو نغری چې ایرې بې ښې خواپاکې ختلې وې. جار له
بوتو ډک وو.
د ډک جار له یوې او بلې خوا بې پر لوړه دوه صندوخان، یوه
هغه کراسته ،دوه بالښته چې دوی پر ناست وو.
خلاصه دروازه ته مخامخ، چې دباندې بې پرغولې یوه چرګه
هم لیده "دینکه! څهٔ شوې دخدای بنده، خو ټول کور دې پهٔ
ځان حېران کړی وو".
دینک : "زهٔ چې له کوره ووتم، څرک ته ورغلم، یوه لارۍ
راغله، لاس مې ورکړو،لارۍ ته ور وختم.
د لارۍ ډرائیور ښهٔ پهٔ مینه روغبړ را سره وکړو، د کلې د
سړي، سړي حال احوال بې وکړی.
زهٔ حېران وم چې دا څوک دی چې د کلې واړه او زاړه پهٔ نامه
پېژني.
اخیر مې پهٔ مره خولهٔ پوښتنه ځینې وکړه،څوانه تهٔ څوک بې او
کور دې چیرې دی؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی یو څهٔ وخت خاموشه وو بیا یې سرې غټې سترګې پهٔ قهر را واړولې ویې خندل.
"ستاسو پهٔ کلې کې دی".
دینک مایې پر استېرینګ نیولو لاسو ته کتل
"ځنګه زمونږ پهٔ کلې کې ، زهٔ دې نهٔ پېژنم"؟.
ډرائیور د بیا هغه ډول سرې سترګې را واړولې
"دی نهٔ ، یو وخت وو".
دینک"ما د لارې د دروازې تر خلاص شیشه نسوار تو کړو، خولهٔ مې پهٔ خپل څادر پاکوله "هلکه د رمضان زوی خو نهٔ یې؟".
د دهٔ سترګې پهٔ ما کې وې، څرک ته یې نهٔ کتل.
ډرائیور"هو دینک کاکا".
دینک ما چې د هغه بل ملګري له لاسه خوږه رانیوه"هلکه خو ځوان شوی یې، هغه مور او نور وروڼه دې څنګه دي؟
هغه دوه بهٔ هم ځوانان وي".
ډرائیورچې سګرېټ بل کړې، تیلې یې وغورځوله"هو کاکا هغه بل هم ځوان دی"
بیا زهٔ پهٔ ځان نهٔ یم پوهېدلې ، یو څو ورځې پس چې پر حال راغلم. پهٔ هسپتال کې پروت وم، ډېرې شپې مې پهٔ هسپتال کې وشوې".

(c) ketabton.com: The Digital Library

10

ماخوستن دسترخوان غوړېدلی وو، و ډوډی ته بختیالی، خاخان او محیب اوس د زرینې په انتظار وو چې غابونه راوړي ، د محیب تعلیم مکمل وو.

خاخان : "وروره! موږ د خدای شکر نهٔ شو ادا کولای چې په موږ کې یې هم داسې سړی پیدا کړو.

اوس بهٔ که خیر وو ، یو ښهٔ نوکري ځان ته پیدا کوې.

چې تهٔ هم پهٔ عزت یې او د خلګو خدمت هم پکې کوې.

دروازه وټکېده، محیب ورغلی، له محیب سره سم شاه جي دننه راغلی.

لاس یې ومینځل، له دوی سره پر ډوډی کښېنستو.

د ډوډی له خوړلو وروسته، شاه جي د خپل ګونجې، ګونجې لاس ګوته پهٔ غوږ کې ښوروله.

"بختیالی تهٔ بهٔ وایې شاه جي موږ پهٔ سوالو ډوډی ته نهٔ شو راوستای، نن پهٔ خپله راغلی، یو څهٔ بهٔ ضرور وي.

خبره داسې ده لوړې! زما یوه میاشت کېږي چې ناروغه یم، تاسو ټول خبر یاست او بلکه د مرګ معلومه هم نه ده، چې روغ مري، که ناروغه، خبره مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کوله چې ستاسو له ما سره روپۍ دي، دا به سبا خاخان راولېږي ،زه به يې ورکړم.

بختیالی چې وزرينې ته په لاس د چای اشاره کوله-

شاه صاحب! زموږ له تاسره روپۍ څه غواړي. لس پنځلس زره مو در کړې دي، درې ګونه دي راکړې دي.

شاه جي چې د زرينې په لاس کې پتناسه ته په هغو سترګو کتل، چې تک سپين، ګڼ بانه يې په تکو سپينو چشمو کې، له لرې ښکارېدو "نه ستاسو له ما سره ډېرې روپۍ دي، يو خو چې ته راغلې روپۍ دي راکړې، يو څه په هغه وخت کې د کوټې خلګو راکړې ستاسو د پاره، شل زره ما له ځانه کړې.

په بېنک کې مې کېښېښودې ،په ګټه چې د کال پر زر يوه روپۍ راکوي، هم ډېره ګټه به يې کړې وي.

اوولس ،اتلس کاله تېر شوي دي.

بل هغه دوکاندار چې تاسو روپۍ نه اخيستې، ومانه يې راکړې ، ما تاسو له رکشه په رانيوه ،پاته روپۍ هم رکشې مزدورې وکړه، ادا يې کړې ،وتاسو ته هم ما د خپلې رکشې ګټه درکوله.

دوی تول خاموشه وو.

بختیالی د چای پياله ور ډکوله

"شاه صاحب! دا دې ښه کار نه دی کړی.

شاه جي چې په رېږدېدلي لاس پياله ور پورته کوله

"هو زه منم چې ښه کار مې نه دی کړی، ستا په هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سري ډېره خوابده شوه چې ما روپۍ خېنې اخیستې دي.

بختیالی چې سترګې د دهٔ په زېږدېدلي لاس کې وې "هو".

شاه جي چې په زېږدېدلي لاس کې یې د چای نیمه پیاله پاته وه

"لورې! څهٔ وکړو، مړه هم ستا ډول انسانان یو، زړونه مو د غوښې دي، نهٔ ده ډېرو، مونږ تهٔ او ستا ماشومان لیدل، بس نورې خبرې پرېږده، سهار خاخان راولېږه، زهٔ اوس لاړم د خدای پهٔ امان".

یو لاس یې پر ګونډه ونیوو، هغه بل پر مځکه، ډېر پهٔ زحمت ولاړ شو.

محیب ګوتونه ور سم کړو، تر کوره ور سره لاړ.

سهار چې خاخان تلو بختیالی سوال ورته وکړو چې "رکشه کور ته مهٔ راوله، دورې یې پر یو چا خرڅه کړه.

زما له دې رکشې کرکه کېږي چې ستاسو پهٔ لاس داسې نهٔ وي یو څوک پهٔ ووهی".

خاخان چې تر دروازه وتو، مخ یې پر شا را واړاوو "سمه ده مورې".

خاخان ورغلی، شاه جي بېنک ته بوتلی، دو مره ډېرې روپۍ یې پهٔ لاس ورکړې چې خاخان ښخې ورته حېران وو. شاه جي ته یې د مور کیسه هم وکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي د بېنک تر مخه له لاسه لوېدلی قلم را پورته کاوۀ "سمه ده خاخانه! یو څوک بۀ پیدا کړو، رکشه بۀ پرې خرڅه کړو.

تۀ دا روپۍ کور ته یوسه، سهار تۀ او محیب دواړه راشئ، یو کاروبار بۀ پۀ صلاح شروع کړو".

خاخان روپۍ راوړې، ټولې د سلو سلو نوټونه وو.

ټوله کورنۍ ودې دومره ډېرو روپو ته حېرانه وه.

سهار خاخان او محیب دواړه ورغلو، شاه جي پر چوکۍ ناست وو.

له دخله څخه يې يو سړي ته بقایه ورکړه "خاخانه! تۀ او محیب راغلاست، اوس که ستاسو خوښه وي، یو د کتابونو دوکان بۀ جوړ کړو، د نجونو د سکول څنګ ته، یو خو يې کار ښۀ صفا دی بل ښۀ مزدوري پکښې ده، تر هغو چې یو نوکري پیدا کوو".

خاخان محیب چې ودۀ ته متوجه وو "سمه ده".

د کتابو نو دوکان يې جوړ کړو، پر دوکان دومره رش وو، چې ښځې بۀ یو ګهنټه دواړه نۀ پۀ رسېدو، روپۍ ورځ تر هغه بله ډېرېدې.

یو ورځ شاه جي راغلی چې "یوه نوکري مې پیدا کړې ده، خو روپۍ غواړي، محیب چې شاه صاحب ته د اوبو ګلاس نیولی وو "څنګه نوکري ده او روپۍ څنګه او څۀ ته غواړي؟".

شاه جي چې د اوبو تش ګلاس بېرته ور کاوۀ (ډي ډي .اي .او) "محیبه! نن سبا بې روپیو کار هم نۀ کېږي، دا لا اوس هم له موږ سره ښۀ کوي، د محمدعلی (د شاه جي زوی) پۀ خاطر، هغه افیسر د محمدعلی ډېر نژدې ملګری دی".

محیب چې ګلاس پر ځای ښووی "دا خو ډېره ښۀ نوکري ده، زما خوښه هم ده، د تعلیم شعبه ده، زۀ بۀ له مور سره حال وکړم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

مابنام یې مورته د نوکرۍ کیسه وکړه.
بختیالۍ چې سترګې یې د خوشالۍ له اوښکو ډکې شوې "زویه! نوکري خړد وکړه. کار بۀ دي څۀ کار وي او بل که بیا کلي له بدلېدای شي".
محیب: "مورې موږ کلی څۀ کوو؟".
بختیالۍ "زۀ پۀ تاسو د دې خلګو خدمت نۀ کوم".
محیب چې سترګې یې د مور پۀ سترګو کې وې "ولي موره! دې خلګو له زموږ سره څومره ښۀ کړي دي، پۀ کار دي موږ د دې خلګوخدمتونه وکړو او موږ خدای تر دې ځایه را ورسولو، دې خلګو".
بختیالۍ چې د پړوني پۀ څاک خپلې ډکې سترګې پاکولې "ځکه خو یې خدمت نۀ پۀ درکوم چې داخلګ پۀ انسانیت خبر دي، له انسانه سره مینه لري ، زۀ پۀ تاسو د هغو خدمت کوم چې شکلونه یې د انسانانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي او ذهنونه د حیوانانو، ځکه خو زهٔ تاسو خپلوانو او کلي ته بیایم.

دا پهٔ منم چې داسې انسانان هم شته چې د بدو بدل پهٔ ښهٔ اخلي.

زویه! تهٔ خبر یې چې کله کله زړهٔ را تول کړم، ووایم، چې لاس پورته کړه، د زړهٔ له اخلاصه د دوی د پلار وقاتل ته دعاوکړه چې سرپه دواړې دې سمې شه".

محیب چې د مور پهٔ خوا پهٔ ګونجې تندي ور وکتل .پهٔ تونده لهجه یې وویل "تهٔ بهٔ انسانه نهٔ یې یا بهٔ دې پهٔ سینه کې زړهٔ نهٔ وي، چې داسې کوې.

دا مې پهٔ خپل ژوند کې اول ځل دی چې یو څوک وخپل دوښمن ته دعاګانې کوي ،تهٔ لېونی یې، ستا دماغ کار پرېښی دی، هغهٔ زما پلار وژلی دی، مورېې د بل دیار کړي یو، ورور مو د بل پهٔ خاورو کې ښخ شو، پر مخ لاګوره نور څهٔ راسره کیږي".

بختیالي چې ددهٔ پهٔ خوا سترګې ور واړولې، له ژړغوني ږغ سره ،سره و مسېده هم.

"زویه! که د دې سړي ظلم نهٔ وای، نن بهٔ تهٔ داسې نه ږغېدې

تهٔ چې له هغه ځایه نهٔ وای راوتلی، نن بهٔ ستا هم لکه د هغه کلي خلک، پهٔ ډېره کې بهٔ دې نسوار پراته وو یا بهٔ دې له خولې سره څادر نیولی، ږغېدې بهٔ، یا بهٔ داسې وې ، لکه زهٔ چې داسې مې ګڼلې وه، بې قربانو ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـهٔ کېـږي او بـل بـهٔ دي داسـې محسوسـوله لکـه زه چې يـو پښتانهٔ مسلمانان دي.

پـهٔ دې بـهٔ نـهٔ وې خبـر، چـې دا هـر څـهٔ اخيـر راځـي و انسـانيت تـه دربېـږي، دا ټـول د هغـه سـړي د ظلـم برکـت دی".

دوی ټولـه تـر هغـه خاموشـه وو چـې ويدېـدل، سـهار شـاه جي ته ورغلی، چې مور مې داسې وای.

شـاه جـي چـې د دهٔ پـهٔ لـور پـهٔ حېرانـي سـره کتـل "هـو نـوکري خـود بـدلېږي، هـر وخـت چـې دي زړهٔ وغـواړي بدلېږي".

شـاه جـي يـې کاغذونـه او روپـی خپـل زوی محمـد علی تـه ورکـړې، هغـهٔ تـه يـې وويـل چـې "لـه اولـه دا کوشش وکـړه، چـې اردريـې هغـې ضـلعې تـه وشـي، چـې د دوی کلـی پکښې راځي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

11

د محیب اخیر هم، اربر هغې ضلعې ته وشو، په کومه کې چې د دوی کلی وو.

ماخوستن له ډوډۍ وروسته، بختیالۍ، خاخان او محیب ټول ناست وو، محیب ډېر خوشاله وو "مورې! اوس خو به که خدای کول، په خپل کلي کې سکول جوړوم، که بله هره لاره او دربنده، په خپلو روپو بې جوړوم، هم بې چلوم.

ته هسې دعاګانې راته کوه".

زرینې د محیب جوړې او نور د ضروت شیان، یو یو داسې په مات زړه راوړلو، لکه محیب چې د کلونو په مسافرۍ ځي.

مور بې دعاګانې کولې

"زویه! خدای دې پر سر ودرېږه، نور مې څه وس درسېږي، زویه! که د هغو مظلومو ښځو او ماشومانو غم نه وای راسره، په خدای که یا تاسو له دې کوره وتلي وای او یا ما په ټول عمر د خپلوانو او کلي نوم په خوله اخیستی وای.

زویه! چې کلي ته ورشې، څومره کوشش به کوې، چې څوک دې ونه پېژني، یو دینک کاکا دې پېژني، هغه خو پوه کړه".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې د مور له سره لوېدلي پروني ته کتل چې پر اوږو يې پروت وو "سمه ده مورې! ته بې غمه شه" دوی ټول ښهٔ په خواږه خوب ویده شوو، مور یې تر سهاره پهٔ سوچونو کې ورکه وه "داسي نهٔ وي هلته یې څوک و پېژني، د هغې خوا بهٔ یې کړي، تر تا بهٔ یې نهٔ راپرېږدي، نه، نه محیب زوی خو تعلیم یافته دی، پهٔ ښار کې اوسېدلی دی، چیري خطا وزي".

سهار د وخته یې مور چای راوړې، له چای څښلو وروسته یې بستره او بکس را واخیستو.

مور او زرینه هم تر دروازې ورسره راغلې، دی او خاخان پهٔ رکشه کې کښېنستو، د اډې پهٔ لور روان شو.

مور یې پهٔ دروازه کې ولاړه وه، دعاګانې یې کولې "خدایه! تهٔ یې پر سر ودرېږې، تهٔ یې کامیابهٔ کړې، خدایه! تهٔ خو د زړونو مالک یې، د پټو زړونو له حاله خبر یې، تهٔ یې کامیابهٔ کړې، ناکامهٔ یې بېرته کور ته مهٔ راولې، وتاتهٔ بهٔ زاری کوم، نور خو مې یو وس هم نهٔ ورسېږي".

پهٔ اډه کې یې محیب پهٔ بس کې پر چوکۍ کښېناوۀ، خاخان ورته ولاړ وو.

"وروره! څو مره پام بهٔ کوې، اول خو کلې له بې مقصده مهٔ ځه، داسي نهٔ وي دښمن دې وپېژني، وار بهٔ له مخه کړي".

محیب چې مخ یې د خاخان پهٔ خوا وو، یو لاس یې د مخ پر چوکۍ ایښی وو "نه وروره بې غمه شه، که خدای کول ورور بهٔ ناکامه نهٔ درته راځي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سوکه، سوکه روان بس کې خاخان را کوز شو، محیب له کوره په اول سفر روان شو.
محیب له هغه، پر څنگ ناست یوه مسافره سره گپه شروع کړه "د کوم ځای یې، څوک یې او څه کار کوې؟".
هغه چې ځان ور وپېژندلی، سړی که یې څه هم خپل قریب نه وو، د کلي یې وو.
په خبرو، خبرو کې یې د سکول پوښتنه ځینې وکړه "ستاسو په کلي کې د هلکانو یا نجونو سکول شته؟".
کلیوال چې د مخ پر چوکۍ یې سر ینبۍ وو، را پورته یې کړو "نه".
محیب چې د خپل کلیوال ژړو سترگو ته او نرۍ څو تاره ږیره ته کتل "که چیري داسې سړی پیدا شي، سکول در کوي بیا یې تاسو کوئ یا یې پرېږدئ"؟.
کلیوال چې یې وڅهره ته کتل، په ذهن کې یې دا وو چې رنگ او جامه یې د پښتانهٔ نه ده، پښتو ښکه داسې صفا وایي.
یو څه وار وروسته یې داسې وویل "دا خو د مشرانو کار دی".
د محیب نظر هغه ماشوم ته واوښت چې د مخ په چوکۍ کې مور را پورته کړی. څهره یې د مور تر اوږه لوړه ښکاره وه چې له ژړا سره یې هغه دوه اوس راوتي واړه غاښونه هم ښکارېدو.
"خیر ستا نوم او کلي. زهٔ له ځان سره لیکم. که چیري یو موقع په لاس راغله، زهٔ درځم، سکول که مو نهٔ کاوهٔ، ښهٔ د کورتو دوډۍ خو بهٔ په راوخوري".

(c) ketabton.com: The Digital Library

کليوال چې دا وخت د دواړو سترګې پهٔ يو بل کې وې "خداى دي راولـه" هغـه ښارګوټى را ورسېدو، پهٔ کوم کې چې د دهٔ اردر شوى وو.

شپه يې پهٔ هوټل کې وکړه، سهار دوتر ته ورغلى، خپل دوتر يې سمبال کړو.

دوې مياشتې يې ښه ډيوټي ور کړه، اوس يې کور ته د تلو اراده کړې وه چې خپل افيسر ته ورغلى د رخصتۍ د پاره.

هغهٔ چې يې درخواست وکوت.

افيسر چې قلم يې لوړ د دهٔ پر درخواست کښېښوى "محيبه ! که ناراضـه کېږې نـهٔ، يـو څـو ورځـې پاتـه شـه، يـو څـو تجربـاتي سکولونه راغلي دي، دا بهٔ پهٔ علاقه کې خلاص کړو بيا بهٔ لاړ شې".

محيب چې سترګې يې پهٔ خپل درخواست کې وې "سمه ده سر ! يو سکول خو وماته معلوم دى، هغه ورځ چې زهٔ راتلم يو سړي دا سکول ضرورت دى".

ايډرس راکړى، زموږ

افيسر چې کاغذ ور پورته کاؤ، پهٔ چوکۍ کې يې ځان ايله کړو. "محيبه ! دا خو د نجونو سکولونه دي. دلتـه خلـګ د هلکـانو سکولونه ، نهٔ پرېږدي، تهٔ د نجونو سکول پکې خلاصه وې".

محيب چې د افيسر د دوتر هر څه تر نظر يستلى وو، د دروازې کړپ شو، دهٔ د دروازې پهٔ لور وکتل، بېرته يې مخ را واړاوو.

"سر ! زهٔ د داسې خلګو پهٔ مزاج ډېر ښهٔ پوهېږم، زهٔ بهٔ يې ډېر پهٔ اسانې سره راضي کړم.

خو يوه خبره ده، ما چې څهٔ ډول چلاوۀ، ستا بهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتراض نه وي او انشاء الله له ما په یوه اوونۍ کې سکول خلاص وغواړه".
افیسر چې په زړه کې ډېر خوشاله شو، مخ یې نیم اړولی وو، په کړو سترګو یې ورکتل "بښځینه استاده له کومه کوې".
محیب چې بېرته خپل درخواست په لاس کې را اخیستو: صاحبه! ته یې غمه شه".
افیسر ډېر خوشاله شو چې دا د کار سرې په لاس راغلو چې په لسو سکولونو کې یو خلاص کړي هم د زوی زېرې دی.
محیب په سهار د دوتر موټر روان کړو. له ډرائیور سره کښېنستو، په پوښتنه، پوښتنه خپل کلي ته ورسېدو.
منو(محمد نور)یې پیدا کړو، هغه کور ته بوتلو اوبه، چای یې ورته راوړې.
د کلي خلګ یې را وغوښتو، ټول راغلو، د لرګیو په ساله (جونګړه)کې کالی هوار وو، چارپېره بالښتونه پراته وو، ټول و محیب ته حېران او عاجزه غوندې ناست وو.
محیب ولاړ شو،
بسم الله الرحمان الرحیم
"قدرمنو! مولوي صاحب او ټولو مشرانو ستاسو په اجازه، غواړم یو خوشخبري وکړم. تاسو به ضرور دا محسوسه وئ چې داسړی به د څه د پاره راغلی وي.
قدرمنو! زه دلته د خپلو ګټو د پاره نه یم راغلی، زه دلته د دې پاره راغلی یم. غواړم چې وتاسو ته ګټه در ورسوم، له چا؟ هغه هم له حکومته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت هم پر کور ناستو ته روپۍ نۀ ورکوي، داسې هم نۀ ده، چې زموږ پۀ بيت المال کې حق نشته.
شته که چيري خپل حق، له بيت الماله راباسې، نو يو ذريعه بۀ ورته جوړوې.
که چيري تۀ ذريعه نۀ کړې ورته جوړه، نو پر بيت المال داسې خلګ نۀ دي ناست چې راشي ستاسو حقوق کور ته درته راوړي.
زۀ چې دلته راغلی يم، ځان ستاسو خيرخواګڼم، دا يو ذريعه مې پۀ لاس کې ده، لکه د نجونو سکولونه. زۀ غواړم چې پۀ دې ذريعه وتاسو ته خپل حقوق در ورسېږي".
ملکداد چې د نسوارو د ډبي پۀ هنداره کې خپل مخ ته کتو، سر يې را پورته کړو.
"سړيه! پر کومه لاره چې راغلی يې، پر هغه بېرته لاړ شه، موږ تعليم نۀ کوو".
مولوي صاحب: "موږ دي پر پيري شک لرو، تۀ مريدان نيسې. موږ پۀ هلکانو تعليم نۀ کوو، تۀ يې پۀ نجونو کوې".
محيب چې د صدرۍ له جېبه دسمال را کښو "مولوي صاحب! دا مقصد مې نۀ دی چې تاسو پۀ نجونو تعليم وکړی.
مقصد مې دا دی چې عزيزان مې ياست، دا ښۀ مې درسي، يواځې يو ځای مځکه ورکړی، نوم بۀ يې د سکول وي، تنخوا بۀ در راځي، نيمه بۀ تۀ اخلې، نيمه بۀ ملک صاحب.
يو ښۀ بيلډنګ بۀ در جوړ کړم، په هغه کې بۀ څوک واړه وي نور افيسران راځي نۀ، که چيري راتلو هم زۀ بۀ ورسره يم".
مولوي صاحب ملکداد ته مخ ور واړاوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خبره یې ډېره بې ځایه نه ده، خوار زموږ د پاره وای، د حکومت روپۍ دې پر موږ بې لوربږي".

محیب له مخ خولې پاکې کړې وې، بېرته یې دسمال جېب ته کړو.

"هو مولوي صاحب! خبره ده هم داسې، اوس خوسکول کچه دی، تنخوا یې دوه زره ده چې کله پوخ شو لس، پنځلس زره به یې تنخوا وي".

مولوي صاحب په خلګو کې شاوخوا کتل.

"ښنګه ملکداده! د لېوه له خولې ښنګری هم ښه دی".

محیب چې له جېبه کاغذونه را وکښو.

"مولوي صاحب! ډېر خوشاله شوم چې ستا غوندي عالم سره مې ولیدل.

مولوي صاحب! دوه کاره لا پاته دي، یو به پردې کاغذ ستا دستخط او بل د دې ناستو خلګو ګوتې چې له ننه څخه ستاسو تنخوا شروع شي او بل یو داسې ځای را وتاکی چې زهٔ بیلډنګ پر جوړ کړم یا یو ورځ افیسر راسره وي و ر یې ولم".

دوی پر هغه کاغذه ګوتې لګولې، پر ځای سره ږغېدو، اخیر یې پر دې فیصله کړه.

ملکداد چې "د هغه ورک شوو ځای ور ښکاره کړی، که چیري حکومت دعوه کوله هم په دوی به یې وي".

محیب چې د مولوي صاحب له لاسه کاغذونه ورنیوو "سمه ده، هرځای چې وي، وماته یې را ښکاره کړی" دوی یې رخصت کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

منو، محیب هغه نړېدلي کور ته بوتلو، د کوم کور نقشه چې یې
مور ورته جوړه یا ویله وه یادده په یاد وه.
محیب د هغې خونې پهٔ دروازه کې و درېدو چې دروازه یې نهٔ
وه، خود بهٔ یو وخت کلیوالو کښلې وه، له دننه یې شمیره مرغۍ
پر راووتې، پهٔ خونه کې یې لاندې باندې وکتل، د خونې چت
سوری سوری وو چې اکثره لرګي یې مات وو، پاته لرګي یې
مرغیو خاشې کړي وو.
د مرغیو د چیچیانو شور وو، پاته مرغۍ هم یوه، یوه تر
سوري، سوري چت ووتې چې ځای پهٔ ځای د دېوال هم د ناوې
اوبو سره چاک کړی وو.
ځای پهٔ ځای ېبخي رڼا تر ښکارېده، و د ته هغه د ویرې شپې ور
پهٔ یادشوې.
که څه هم دی ډېر ماشوم وو چې دوی بهٔ کله مور له ویرې د خونې
پهٔ یوه کونج کې ویده کړو، کله پهٔ بل کونج کې.
هغه شپه ور پهٔ یادشوه چې ودوی ته مور پر خولهٔ لاس ورنیولی
وو، پټ، پټ یې له دېواله سره، د سپوږمۍ پهٔ رڼا کې روان
کړي وو.
بې اختیاره یې پهٔ سترګو کې اوښکې راوګرځېدې، وبې ژړل.
منوچې د دهٔ سترګو ته کتل
"صاحبه! خیر دی پر څه دي وژړل؟".
محیب چې له اوښکو یې ډکې سترګې ور واړولې
"پر دې وران کور چې زموږ پښتانهٔ پهٔ څنګه ځایونو کې
اوسیږي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

له منو سره يې خدای پهٔ اماني وکړو، خپل دوتر ته لاړی.
سهار يې خپل افیسر ته، د خلګو د مطمئینه کېدو کیسه وکړه، استاده پیدا کول لا پاته وو، افیسر ډېر خوشاله شو.
محیب ته يې پر درخواست څهٔ لیکل
"محیبه! تـهٔ اوس خپـل کـور تـه لاړ شـه چې راغلې د نورو سکولانو غم بهٔ بیا خورو".
محیب له افیسر سره خدای پهٔ اماني وکړه، د کور پهٔ لور راروان شو، کور ته ناوخته ورسېدو.
له ناوخته ډوډۍ خوړلو وروسته، پر بستره وغځېدو، سر يې پر بالښت ېښی وو، مور او خور يې وسرته ناستې وې، دهٔ د دوو تېرو شوو میاشتو حال ورکاوهٔ.
بختیالۍ "ښهٔ! زویه کلي ته هم ورغلې".
محیب چې پهٔ خندا يې وویل "هو مورې".
بختیالۍ چې د دښمن دښمني يې هېره شوه.
"ښهٔ زویه! زمونږ خونو ته ورغلې؟".
دی پر بستر اوښت "هو مورې! سبا يې که خیر وو عکسونه صفا کوم بیا بهٔ يې وګورې، اوس بهٔ مورې ویده شوو، زهٔ ډېر ستړی یم، سبا بهٔ که خیر وو خبرې کوو".
سهار پر چای يې خاخان ته د کلي او سکول ټوله کیسه وکړه.
خاخان چې د دهٔ له خوبهٔ پرسېدلو سترګو ته کتل "وروره! دا خو دې ډېر ښهٔ کړي دي، اوس بهٔ ښځینه استاده چیري غواړو؟".
محیب چې سترګې يې پهٔ زړینه کې وې.
"لالا! دا د بابو اقبال لور سبق ویلی دی، دا بهٔ نوکري نهٔ کوي؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاخان چې هم سترګې د زریني د لاس په تېلو او ږمنځ کې وې چې دته یې راوړو "حال به یې وکړو". بابو اقبال ته ورغلو، دروازه یې وټکوله، هغه راغلی، په دروازه کې ولاړ وو.

خاخان په کوټه کې یوې او بلې خواته کتل، ټوله کیسه یې ورته وکړه.

چې دی بېرته پر شا غبرګېدو "سمه ده، زه به له لور سره صلاح وکړم".

د ده شا ورته وه.

د خاخان له شاورپسې ږغ شو.

"ها بابو صاحب! دا یوه خبره مې هېره شوه، محیب ویل چې تر هغه د ده و لور ته، روپۍ پر کور ور کوم، تر څو چې مونږ هلته په کډه ځوو.

کله چې مونږ په کډه ځوو، ته خو هم اوس پینشن یې، ته به هم په کډه راسره لاړ شې.

که ته چیري نه تلې، ستا لور به راسره لاړه شي، زمونږ په کور کې به اوسېږي".

بابو سهار د خپلې لور کاغذونه ورته راوړو.

تر هغه محیب د بابو اقبال د لور تنخا، کور ته وراوړله.

د ملکداد او مولوي صاحب روپۍ یې، له خپلې تنخوا ورکولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

12

که څه هم شکیله له وړوکوالي د دوی کور ته تله راتله چې کله محیب نوکري ورلره پیدا کړه، هغه وخت یې بېخي تګ، را تګ نور هم زیات شو.

هر وخت به یې له زرینې سره، د کور په کار کې مرسته کوله.

د بختیالی شکیله ډېره خوښه وه.

خاخان د کړکۍ وخنګ ته کټ ېښی وو، د رنګونو واړه، واړه ډبیان په کړکۍ کې پراته، په هر رنګ د خپل ډبي سر لړلی وو.

تر کړکۍ سره هوا راتله، وخنګ ته د کړکۍ پرده یې پورته، پورته کوله.

د خاخان خپل انځور کړی تصویر په لاس کي وو، چې مور یې راغله، د کټ پر زی کېنښسته، تصویر ته یې کتل.

بختیالی "زویه! دا تصویران خلګ ښهٔ نهٔ یاده وي".

خاخان تصویر مور ته ونیوو "مورې! دا یوه فلمي اداکاره ده".

بختیالی د دهٔ د لاسه تصویر ور نیوو.

زویه! تر دې تصویره مې یو خبره راپهٔ یادشوه چې له ډېره وخته مې پهٔ زړهٔ کې ده، نن بهٔ ورته وابې، نن بهٔ ورته وایې".

خاخان "څنګه خبره؟".

بختیالی "زویه! زهٔ چې د شکیلې تورې غټې سترګې، سرهٔ ګڼ وېښتان، دسپین مخ پراخه ګردی کاسه، او ښائسته مرمرین غاښونه ووینم، زړهٔ مې وغواړي چې بابو اقبال ته ووایه، دا لور را

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه، زما و زوی محیب ته .بیا بېرته پښېمانه شم. له څانه سره
ووایم.
یو خو د خاخان واده نشته بل که څه هم دوی پښتانهٔ دي. لهجه یې
له موږه جدا ده، دود او دستور یې له موږه جدا دی".
دا وخت یې مور داسې محسوسه کړه چې یو چا غوږ نیولی دی،
زما خبرې اوري.
شاته یې وکتل چې شکیله و زرینه یې ولیدې، شک یې پهٔ یقین
بدل شو، خبره یې واړوله.
"خاخانه زویه! د محیب پهٔ مسافري کې ډېر وخت وشو چې حال
احوال یې نهٔ دی راغلی، تا یې یو باسخواس (درک) کړی وای، چې
روغ جوړ دی؟".
چې د دوی خبره ختمیده، د محیب توخی شو دننه راغلی.
خاخان او مور ورولاړ شو، پهٔ غېږ یې روغبړ ور سره وکړو.
موربې ناري کړې "زرینې لورې! اوبهٔ راوړه". زرینې چې اوبهٔ
راوړې، محیب یې ولیدو "عمر دې ډېر دی، هم دا اوس مې یاد ولې
راغلې، محیبه وروره!
غېږ یې پر وکړ څوله ،زرینه چې د مورکۍ نن څویمه ده چې پهٔ څولهٔ
کې وې، هم دا اوس ، اوس یې یاد کړې".
زرینه چې چای راوړلو ته ولاړه شوه، شکیله ته یې د محیب د راتلو
وویل.
شکیلې چې دچای چائینکه پر ښوه "زرینې! نن یوه د زړهٔ خبره پهٔ
خولهٔ درته وکړم، بده خو بهٔ یې نهٔ ګڼې".

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرينې چې پيالې په پتنوس کې بنوې "نه نه شکيلې خود يې وکړه. ولې ته يې بده ګنم".

شکيله چې سترګې يې د زرينې په لاس او پتناسه کې وې "له ډېره وخته مې زړه دا غوارې چې له محيب سره کښېنم، يو څو خبرې ورسره وکړم".

زرينې چې له اوره چائينکه را کوزوله "دا خو اسانه ده. اوس چې زه ورغلم، د را ناره به کړم چې شکيلې دلته راشه. ته هلته يوازې څه کوې .ته چې راشې، بس روغبړ به ورسره وکړې".

زرينې چې پتنوس را واخيست، دا هم ور سره ولاړه شوه "سمه ده".

زرينې چې چاى ور وړې، پيالې يې ډکې کړې بيا يې ناره کړه "شکيلې !دلته راشه، ته هلته يوازې څه کوې".

شکيله چې په دروازه کې ولاړه وه، سوکه، سوکه راغله، د زرينې له څنګه کښېنسته.

محيب چې سترګې ور واړولې "شکيلې !څنګه يې؟".

شکيلې چې سر کښته څړولی وو، غټې تورې سترګې يې مړې ور واړولې "زه ښه يم محيب صاحب، ته څنګه يې؟".

محيب چې د مور له لاسه د اوبو ګلاس نيوو "زه هم ښه يم، ستاسو په کور کې څه حال دى. مور او اقبال صاحب هم ښه دي؟".

شکيلې چې د زرينې د پړوني سپينسي، په دوو ګوتو سره پېچل، سترګې يې مړې ور واړولې.

"هو تول ښه دي".

محيب چې د چاى اخري پياله کښېښوه، ولاړ شو، د جرابې يې کښلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"لالا! زهٔ يواري ځم. يو څهٔ کار مې دى. بېرته ژر راځم".
شکيله تر دهٔ له مخه ووته.
محيب چې له کوره ووتو. پهٔ کوڅه کې روان وو چې شکيله يې وليده پهٔ خپله دروازه کې ولاړه وه. له هغې خوا چې محيب بېرته کورته را رهي وو. شکيله لا پهٔ دروازه کې ولاړه وه. محيب ته يې کتل.
محيب شکي شو چې د دوى تر کور را تېر شو. شاته يې وکتل. شکيلې لا پهٔ دهٔ پسې کتل.
د محيب تبيت سره ګډ وډ شو.
ټوله شپه يې پر دې سوچ کاوۀ چې "د دې نجلۍ څهٔ مقصد دى. پهٔ دروازه کې ولاړه وي؟".
خير سهار که ولاړه وه پوښتنه بهٔ ځينې کوې". سهار چې محيب را ووتو. پهٔ کوڅه کې روان وو. د دوى تر کوره يې و دروازه ته کتل. شکيله نهٔ وه ښکاره.
له ځان سره يې وويل "ښهٔ يې ويلي دي چې په ځان کې ويني. هغه پهٔ جهان کې ويني" پهٔ دې سوچ کې د دوى تر کور تېر شوى وو چې شاته يې وکتل. شکيله ولاړه وه. بېرته را غبرګ شو.
شکيلې چې دى وليدو، دروازه يې بنده کړه. ماخوستن يې يوې او بلې خواته وکتل چې څوک نهٔ وو. زرينه ته يې وويل "سبا شکيله را وغواړه. زما پهٔ کار ده".
زرينې واړه وخندل "سمه ده وروره!".
پهٔ دا بله غرمه چې محيب له ښاره راغلى. شکيله راغلې وه.
پهٔ کونجي تندي او برګو سترګو يې شکيله ته کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"تهٔ شرم نهٔ لرې چې پهٔ دروازه کې ولاړه یې".
شکیله چې له خولې سره یې د پروني خاک نیولی وو، واړه واړه یې خندل "صاحبه! د دې کوټې ټولې ښځې پهٔ دروازه کې دریږي. یوه زهٔ خو نهٔ یم".
محیب چې سر کښته څړولی وو، را پورته یې کړو، پهٔ قهر یې ور وکتل "منم چې دریږي، خو ته باید داسې ونکړې.
زهٔ چې کور ته راځم، تاپهٔ دروازه کې نهٔ ووینم. که مې ولیدې بیا بهٔ دې وخیر ته سترګې وخېژي".
شکیله چې مخ یې د زریني پهٔ خوا وو "سمه ده صاحبه! چې تهٔ راتلې بیا وما ته حال راکوه".
محیب چې په خونه دننه کېدو "هو زهٔ ستا د پلار مزدور یم".
شکیله ولاړه شوه، کټ، کټ وېې خندل، د دې پهٔ لهجه یې وویل.
"یوه بهٔ کوې".
دهٔ چې پهٔ خونه کې څپلې کښلې، سترګې یې پهٔ هغه بالښت کې وې چې دېوال ته پروت وو. له هغه ځایه یې وویل "زریني! دا شکیله پوه کړه، زهٔ دا نمک حرامي نهٔ کوم. که یوچا ولیدو څهٔ بهٔ وای. تهٔ خبره یې چې زهٔ د دې کوټې، د هر سړي، قدر کوم، خدای تر دې ځایه را ورسولم، د دې کوټې خلګو، نن زهٔ داسې نمک حرامي څنګه وکړم؟".
زریني چې کړکۍ سره پوري وهله "سمه ده وروره! زهٔ بهٔ یې پره کړم".
پهٔ دې بله ورځ اقبال بابو راغلی. پهٔ خونه کې پر کټ داسې ناست وو چې دواړه پښې یې لاندې څړېدې. بختیالی‌ته یې وویل "د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکیلې غوښتنه ده چې زۀ محیب سره واده کول غواړم، تۀ خبره یې زما دغه یوه لور ده او اختیار مې هم ور کړی دی چې دې گوته پرکنبښوه، بس موږ یې وهغه ته ور کوو، هم موخوښ دی".
بختیالۍ چې پر کټ بالښت ورته ږدلی "سمه ده درروه، موږ بۀ صلاح سره وکړو، صلاح نو بل له چا سره کوو، یو شاه جي دی له هغه سره بۀ وو ینو". ماښام چې خاخان او محیب راغلو، بختیالۍ د اقبال بابو کیسه ورته وکړه.
د محیب د ښیښې له اوبو ډک گلاس پۀ لاس کې وو، پۀ اوبو کې یې کتل چې وبې خندل "مورې! زۀ بۀ شرم نۀ لرم، چې لالا بۀ بې واده ناست وي، زۀ بۀ وادۀ کوم".
خاخان چې د دۀ وتکو سپینو، وړو غاښونو ته کتل "نۀ درروه! دې ته بۀ نۀ گورو چې ستا وادۀ شته او زما وادۀ نشته.
دې ته بۀ گورو چې زموږ کته پۀ څۀ کې ده، دا ښځه چې موږ غوښتای، پۀ سوالومو نۀ شوه پیدا کولای، نن سرې کور ته درته راغلی دی، پۀ سوالونو یې درکوي.
یو خو ته او دا پۀ خبره سره پوهېږی بل بۀ دې هغه د سکول کار پۀ جوړ شي.
زۀ خو هسې هم د ښار ښځه نۀ کوم. پۀ ما مه پرېشانه کېږه.
زۀ چې بیا کلي ته لاړشم، پۀ هغه خپلو اوښپنو او شپنو کې بۀ یوه پیدا کړم".
محیب که هر څومره ځان دلې دورې کړو. خو بختیالۍ او خاخان تر خپله خبر نۀ تېرېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ورځې پس اقبال بابو بیا راغلی، یو پنډ کتاب یې هم په لاس کې وو.
له څپلې سره پر کالي کېنېستو.
"بختیالۍ! څنګه شو خوري صلاح مو وکړه؟".
بختیالۍ "هو وروره! مابنام چې خاخان راشي، زه او خاخان به کور ته درشو".
اقبال چې د ولاړېدو هڅه کوله "خوښه مې ده، زه به انتظار کوم. ښه دی سره وبه ږغېږو، تاسو به هم یو څوک لرئ، زه به یې هم لرم".
بختیالۍ چې دلته یواري بیا د سوچونو له دنیا رااووته. داسې یې محسوسه کړه، لکه له خو به چې را وینه شي، له ځان سره یې دا غاړه وکړه.

خپل د وخورم خپل له څه دي
خپل د نورو پـــــه نامه دي"

مابنام چې خاخان راغلی، بختیالۍ او خاخان د اقبال بابو کور ته ورغلو، ورځ او وخت یې سره وټاکلو.
دغه رنګه د بختیالۍ په ژوند کې. د ښادۍ اوله ورځ راغله، چې دا له خوشالۍ په دې نه پوهېده، چې زه څه وکړم څه نه؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

13

محيب په خپل دوتر کې ناست وو چې خپل افيسر وغوښتو. ورغلى.
"محيبه ! ستا د سکول خو دوه کاله پوره شو. اوس به د پښېدو ار ډر شوی دی. پر لس تاريخه سيکريټري راځي. ګوري به.
ته هغه استاده ته حال ورکړه چې په هغه ورځ حاضره وي او يا به ماشومان صفا وي".
محيب وويل "سمه ده سر ! بې غمه شه" را ووتو.
يو ليک به وليکلو. د خپل نائب قاصد په لاس به ورکړو. چې دا زموږ ترکوره ورسوه. اقبال صاحب ته به دوی په خپله رسوي.
دی په خپله سهار له ډرائيوره سره په موټر کې سپور شو. کلي ته ورغلى.
د کلي خلک به پوه کړو چې "زه پر لس تاريخه افيسر راولم. تاسو دا ورته ووايا ست. چې دا ځای را پوخ کړه.
نور ما او کار سره پرېږدی".
ملکداد چې سترګې به د ده په خبره کې وې. د يو شناخته ګمان به پر کېدو.
"صاحبه ! که به چيرې ماشومان طلب کړو؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې سترګې یې د سکول د سرای په نرېدلي، کنډؤ، کنډؤ دېوال کې وې "هغه زۀ پوه شوم او کار".

په هغه ورځ دینک کاکا هم په خلګو کې موجوده وو، دی یې وپېژندلی.

محیب مخ ور واړاوو "کاکا تۀ هم د دې کلې یې؟".

دینک چې په برېتو کې یې خندل "هو، ولې؟".

محیب د سترګو له اشارې سره سم.

"بل وخت هم زۀ راغلی یم، تۀ مې نۀ یې لیدلی".

دینک: "هو زما نن اوله ده چې درته راغلی یم".

محیب: کاکا "بیا خو نو ملامت یې".

دینک: "هو ملامت یم".

محیب چې مخ د ملکداد په لور وروا ړا وو "چې ملامت یې بیا پر لس تاریخه د شلو کسانو ډوډۍ وکړه".

دینک چې د دۀ ور خېرمه لاس ونیوو، په وره خندا کې یې وویل،

"عجبه ده، ډوډۍ په ما کوې، روپۍ مولوي صاحب او ملکداد ته ورکوې؟".

محیب چې یې لاس په لاس کې ټینګ کړو "کاکا عجبه خبره کوې، مشر د مېړیانو هم وي".

دینک چې یې لاس له لاسه کښو "سمه ده تر یوه سېرلي به تېر شم".

محیب کاکا کور دي ودان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوهٔ، یوهٔ ته یې د رخصت لاس پهٔ لاس کې ور کاوو، چې محیب رخصت شوو.
دینک کور ته راغلی.
"ښځې ! عجبه بهٔ درته وکړم، شاوخوا یې وکتل څوک نهٔوو.
تهٔ خبره یې د سکول افیسر څوک دی؟".
ښځه چې له ګوډې یې اوبهٔ را اخیستې "نه سړیه زهٔ څهٔ پهٔ خبره یم".
دینک چې یې اوبهٔ له لاسه وراخیستې "افیسر محیب نومیږي، د بختیالۍ زوی دی".
ښځه چې د دهٔ د لاس لوښي ته انتظار وه "دا څهٔ وایې، د ملکداد پر کور خو خاوري نهٔ وراوري؟".
دینک چې بېرته لوښی ورکاوو.
"ښځې ! پهٔ نیت بهٔ یې خدای خبر وي، اوس خو پر لس تاریخه راځي، د شلو کسانو ډوډۍ بهٔ ورته کوو".
ښځه چې روانه وه، نوک یې ونیوو "خود یې ورته کوو، ډوډۍ د دهٔ تر سر جار ده.
سړیه ! تهٔ یې ښهٔ پېژنې، د بختیالۍ زوی دی که بنزی؟".
دینک چې د دې ولاس ته کتل، پهٔ لوښي کې پاته اوبهٔ یې تویولې "نهٔ زهٔ یې ښهٔ پېژنم، د بختیالۍ زوی دی، بنزی یې نهٔ دی، محیب نومیږي".
پر نهه تاریخه شکیله او اقبال صاحب را ورسېدو.
محیب چې د سرای پهٔ دروازه کې ودرېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"اقبال صاحب! زۀ که خیر وو، سهار وختي له ماشومانو سره راځم بيا بۀ سکول ته که خير وو ځو".
اقبال صاحب چې دننه پۀ دروازه کې ولاړ و "دلې پاته شه. شکيله خو څه ناولده نۀ ده".
محيب چې دۀ تلو هڅه يې کوله.
"نۀ نۀ زۀ يو ځای ميلمه يم".
سهار وختي محيب راغلی، څو وړې نجونه او ماشومان يې پۀ موټر کې کښېنولي وو، دوی يې هم را واخيستو، د سکول پۀ لور روان شو.
چې کلې ته ورسېدو، د دينک کاکا کور ته ورغلو، هغه يې ښۀ خدمت وکړو.
دا يوه حرکت د دينک خوند نۀ ور کاوۀ، چې ودته بۀ يې وکتل، پۀ برېتو کې بۀ يې وخندل.
اخير يې دينک کاکا ته هغه بسکټ ور کول. چې له ځانه سره يې راوړي وو، د افيسر د پاره. هغه يې ور کول پوهه يې کړو.
افيسر ډېر ناوخته شو چې دوی ډوډۍ وخوړه. اوس يې د روانېدو تياري کوله. د هلکانو نارې شوې "هغه دی بل موټر راغلی. هغه دی بل موټر راغلی" چې موټر رارسېدو. دوی د سکول له مخه سرۀ تول ولاړ وو.
يو درخواست يې د ملکداد پۀ لاس ور کړی و. او بل د شکيلې.
موټر ودرېدی هغه افيسر و. راکښته شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې ور مخته شو.
"صاحبه! ډېر ناوخته شوې، بښخي ډېر انتظار مو در ته وکړو.
اوس مو سکول رخصت کړی، مورې هم در روانېدو".
افیسر چې گهړی ته وکتل.
"اوف! دا خو درې بجې دي. پهٔ تاسو خو مې ډېره شپیانه وکړه".
محیب شکیله او ماشومان رخصت کړو.
صاحب چې بل کړی سګرېټ یې پهٔ خولهٔ کې وو، او لگیت یې د پتلانهٔ جېب ته کړی، سکول ته روان شو. دورې یې د ملکداد او شکیلې درخواستونه ور کړو.
له هغې خوا چې راغلو، افیسر پهٔ ولاړې له موټره سره، یو پیاله چای وڅښلې، روان شو.
محیب راغلو د ډینک کاکا پهٔ کور کې یې، ښې پهٔ تسلي چای وڅښلې.
هغه له ښاره راوستي ماشومان پهٔ موټر کې بیا یې
واخیستل .او خپلو خپلو کورنو ته یو ورول،
دی په خپل دفتر ځینې کوز شو. پهٔ هغه شپه ، شپه یې ډرائیور له اقبال صاحب او شکیلې سره ولېږلی، کور ته یې ورسولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

14

محیب په کلي کې د سکول په بهانه سرای شروع کړی.
که څه هم سرای کچه وو. خو نقشه یې داسې وه چې کلیوال ټول ورته حیران وو.
اوس به محیب یوه نه بله ورځ ضرور کلي ته تلو. یو ورځ خپل افیسر ور وغوښت.
"محیبه! ستا هغه کلي ته بېخي تلهٔ را تلهٔ ډېر شول. له هغې استادې سره خو دې خبره نهٔ شوه اوږده؟".
محیب چې د دهٔ ومخته پر چوکۍ ناست وو. وارې یې وخندل
"سر! هم داسې یې وګڼه".
افیسر چې پر کاغذ یو څه لیکل.
"محیبه! خیال کوه داسې نهٔ وي پښتون وطن دی"
محیب چې نظر یې د افیسر په نرۍ ګوتو کې وو "نهٔ نهٔ صاحبه! داسې نه ده. هغه استاده ماغوښتې ده، که مې څه هم را واده کړې نهٔ ده. سر! زهٔ به نن ټوله کیسه صفا، صفا درته وکړم چې زهٔ دا سکول څهٔ ډول چلوم او څهٔ مقصد مې دی؟".
افیسر ته یې ټوله کیسه وکړه
افیسر چې قلم یې پر کاغذ بر سېره پرېښودی، په چوکۍ کې وغځېدو "ښهٔ ښهٔ بس.
محیبه! له ننه پس ته له دې کلي بند یې. ستا پر ځای به زهٔ دا ډیوټي کوم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې سر کښته ځړولی وو، خپل شونډ یې په غاښو کې نیولی وو، له ځانه ورک غوندې ښکاریدو، بېرته یې سر را پورته کړو.

"نه سر! وتاته زحمت نه در کوم، زه ور سره پوهېږم".

افیسر چې په چوکۍ کې راجګ شو، خپل قلم یې بېرته ور واخیستو.

"نه نه سر خلاص کړه، که چیري نه منې، نو ورځم هغو خلګو ته دا کیسه صفا، صفا کوم".

محیب چې سترګې یې بېرته له افیسره را واړولې.

"نه نه سر! که مې مور خبره شوه، بې وعدې به مړه شي، دا مې د مور ارمان دی".

افیسر چې خپل لیکل شروع کړو.

"بس ته سبا کور ته لاړ شه د کور کارونه او خپل واده به وکړې، زه پوه شوم او هغه کار".

محیب چې ولاړېدو.

"سر! ښنګه چې ستاسو خوښه وي".

له افیسر یې رخصت واخیستو، ښار ته را ووتو، په بس کې سپور شو.

کور ته چې ورغلی، ښخي ناوخته وو.

د ډوډۍ دسترخوان غوړېدلی وو. کهول ټول پر ډوډۍ ناست وو دهٔ هم لاس ومینځل خاخان خندل.

"هلکه محیبه! شکیله درغلې وه، خو یو څو شپې به دي په کولې.

تا بېرته په هغه ورځ را ولېږله".

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی خاموشه ناست وو.
د بختیالی چې جوړه ګوله په لاس کې وه. خولې ته یې وړله، لاس یې تم کړو.
"محیبه زویه! څنګه دې کړو سکول؟".
محیب چې د مور په لاس کې ګولې ته کتل "مورې! ما خو د سکول په بهانه په کلي کې سرای شروع کړو".
بختیالی چې ګوله یې په خولۀ کې وه.
"زویه! دا کار بۀ دې بې صلاح نۀ شروع کاوؤ".
محیب چې له ډوډۍ سوځلې ځایونه بېلول "مورې! ما شروع کړی".
بختیالی چې بله ګوله ترمخ پراته غاب ته وروړه.
"زویه! مزدورانو ته دې څوک پرېښودل؟".
محیب چې ډوډۍ بس کړې وه.
"مورې! خپل افیسر".
نورو ډوډۍ خوړه. دۀ تپوله کیسه ورته وکړه.
بختیالی چې سترګې یې په غابونو کې وې. زرینې سره یو ځای کول.
"زویه! ښۀ شو چې راغلې. موږ هم پرېشانه وو چې دا هلک اوس څۀ شو چې نۀ راځي.
اقبال صاحب دا څویم وار دی چې راځي وایي "زۀ تیار یم. زۀ ستاسو له خوا دی" موږ وتاته کتل. د وادۀ تاریخ مو نۀ دی معلوم کړی".
محیب چې دسترخوان ټول شو. خاخان ته ورولاړ شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب: "لالا! ستړی مهٔ شې".
له هغه وروسته یې له مور او زرینې سره روغبړ وکړو.
بختیالی: "خاخانه زویه! اوس له محیبه سره د اقبال صاحب پر خبره ورېغږېږه".
محیب چې بېرته کښېنستو.
"مورې! دا خو ستا او د لالا کار دی، ورځ بهٔ مو و رسره تاکله".
بختیالی چې سترګې یې پهٔ زرینه کې وې، سره نغښتي دسترخوان یې پهٔ لاس کې نیولی وو، د خبرې د ختمیدو پهٔ انتظار کې وه.
"زویه! کار خود زما او د لالا دی، مونږ دا هغه پهٔ دې وکړه چې داسې نهٔ وي، د دهٔ ضروري کارونه وي، مونږ دلته د وادهٔ تاریخ معلوم کړو".
مابنام اقبال صاحب خبر شوی وو چې محیب راغلی دی، په سهار یې مخه ور وکړه، کور ته ورغلی.
بختیالی سر مینځلی وو، تر مخ یې هینداره، تېل او ږمنځ پراته وو چې دی یې نوک نیولی ولیدو، ژر، ژر یې پړونی پر سر کړو
"راځه راځه خدای دې راوله".
اقبال صاحب چې خپلې کښلې.
"بختیالی! خاخان او محیب چېرې دي؟".
بختیالی چې هینداره، ږمنځ او تېل سره ټولول
"تهٔ کښېنه، رابهٔ شي".
خاخان هم له خونې را ووتو، د روغبړ پر وخت چې دهٔ د ولاړېدو هڅه کوله، خاخان ورته کښېنستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له روغبرګ وروسته، خاخان هم بل بالنبت ته څنګ ووهلو.
اقبال صاحب چې د خاخان په خوا کتل "د کار خبرې به کوو، زه روان یم، یو ځای ډېر ضروري کار لرم.
وروره! ته به وایې د دې سړي اوس څه تازیله ده چې هره ورځ راځي او هله، هله یې جوړه کړې ده.
وروره! د نجلۍ شیان نیم دباندې په برامده کې پراته دي، نیم په خونه کې ،ته خبر یې، زموږ ډېر وړوکی سرای دی، دوې خونې پکښې دي،
په یوه کې د نجلۍ شیان پراته دي، په هغه بله کې موږ ګزاره کوو".
خاخان چای اچولې، سترګې یې په پیاله کې وې.
"په کومه ورځ چې ته تیار یې،موږ تیار یو".
ده پیاله وخان ته نژدې کوله چې په ژړغوني انداز یې وویل "را روان اتوار".
خاخان چې پر خپله ږیره لاس تېرا وو.
"سمه ده، ته به هم خپل پاته کارونه وکړې، موږ هم".
اقبال صاحب چې د پیالې له تشېدو سره سم ولاړ شو "د خدای په امان".
خاخان چې هم ورسره ولاړ شو.
"په مخه دې ښه".
بختیالۍ چې د خاخان له څنګه سره ناسته وه "زوی دې ومره اولاده چې اقبال صاحب نن لاژړغونی وو".

(c) ketabton.com: The Digital Library

او باالاخیر هغه اتوار هم راغلی چې اقبال صاحب او ښځې ژړل، خاخان او بختیالی لاسونه سره کړي وو، یو هم له خوشالی پهٔ خپلو جامو کې نهٔ ځایېدلو، د کوځې ښځې یې له کوره وتې او پهٔ کور ننوتې.
ماښام د کوځې د ټولو خلګو ډوډۍ د دوی پهٔ کور کې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

15

د وادهٔ دوې میاشتې پس، محیب خپلې ډیوټۍ ته لاړ. دورې یې له خپل افیسر سره ولیدل، خپل حال یې ور کړو.
"سر ! تهٔ اوس خپل حال راکړه، څنګه یې زما له قربانو سره، پهٔ ژبهٔ پوهېږې او کار پر څهٔ حال دی، تر کومه ځایه رسېدلی دی؟".
افیسر چې پهٔ برېتونو کې خندل، د دهٔ پر مخ یې دوو، درو تازه ټپونو ته کتل.
"محیبه ! کار ډېر ښهٔ روان دی، قربیان دي هم نور ښهٔ دي، یو په دینک مي سر نه خلاصیږي چي څنګه سړی دی ؟، خیر زیاته کار سر ته رسېدلی دی، یوه میاشت که یې لا وغوښته.
دا یوه سړي څه ستړی کړی یم، لکه هغه نجار ډېرې روپۍ یې پاته دي، له ماسره وې نهٔ چې ور کولې مې.
زما کور بهٔ وتاته نهٔ وي معلوم، شپېته تنهٔ دي، د مزدورۍ یې یو زهٔ یم.
زموږ کورونه خو ښهٔ در معلوم دي چې ګټې یې یو، ختمې یې سل".
محیب چې جېب ته لاس کړو، د روپو بنچې یې راکښې.
"سر ! غم یې مه کوه، روپۍ مې راوړې دي، هم ستا کار پهٔ کېږي هم زما".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې له چوکۍ ور ولاړ شو، صاحب ته یې روپۍ ور
کولې.
"د سرای کار خو که خیر وو، زیاته پای ته رسېدلی دی.
هغه د سکول بیلډنګ څنګه شو؟".
افیسر روپۍ ګنلې.
"محیبه! هغه کار ټېکدار اخیستی دی، ټېکدار مې پوه
کړی دی، تر هغه به کار نهٔ شروع کوي چې ته پهٔ کډه نهٔ یې
ورغلی".
محیب چې افیسر ته ور کړې هغه بقایه روپۍ یې و جېب ته
کولې.
"سر! بیا خو دې ډېر ښهٔ کړي دي".
افیسر چې نائب قاصد ته حکم وکړو، هغه رجسټر را واخله.
"محیبه! پهٔ دې کې خپله حاضري ولګوه او ورشه خپله تنخا
واخله، کور ته لاړ شه، زهٔ پوه شوم او دوتر، هغه کار وماته
دا خو ورځې د کلې ماحول څهٔ ښهٔ نهٔ ښکاري، دینک سپک،
سپک کېږي داسې نهٔ وي، کلیوال تول پهٔ دې خبر کړي او
هغه ستاسو تر راتلو له مخه، یو چل جوړ نهٔ کړي.
نن څویم تاریخ دی؟".
محیب چې خپله حاضري یې لګوله "افیسر! نن دریم دی".
افیسر چې بېرته د دهٔ له لاسه قلم نیوو.
"محیبه! را روان یوه تاریخ ته بهٔ که خیر وو، کار مکمل وي.
که څهٔ پاته وو بیا بهٔ یې وکړو.
تهٔ بهٔ پر یوه تاریخ کډه راولې، زهٔ بهٔ دورې درته ولاړ یم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محيب چې ور مخته شو.

"صاحبه! ډېر ناوخته شوې، ببخي ډېر انتظار مو در ته وکړو.

اوس مو سکول رخصت کړی، موږ هم در روانېدو".

افيسر چې گهړۍ ته وکتل.

"اوف! دا خو درې بجې دي. پۀ تاسو خو مې ډېره شپيانه وکړه".

محيب شکيله او ماشومان رخصت کړو.

صاحب چې بل کړی سگرېټ يې پۀ خولۀ کې وو، اور لگيت يې د پتلانۀ جېب ته کړی، سکول ته روان شو، دورې يې د ملکداد او شکيلې درخواستونه ور کړو.

له هغې خوا چې راغلو، افيسر پۀ ولاړې له موټره سره، يو پياله چای وڅښلې، روان شو.

محيب راغلو د ډينک کاکا پۀ کور کې يې، ښې پۀ تسلي چای وڅښلې.

هغه له ښاره راوستي ماشومان پۀ موټر کې بيا يې واخيستل او خپلو خپلو کورنو ته يو ورړول،

دی په خپل دفتر ځينې کوز شو. پۀ هغه شپه ، شپه يې ډرائيور له اقبال صاحب او شکيلې سره ولېږلي، کور ته يې ورسولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې شکیلې ته د اوبو اشاره کوله.

"یوه بلا یې نهٔ وهي، مستان هر ځای وخت تېره ولای شي".

محیب د اوبو له چنبلو سره سم ولاړ شو، خپلې خونې ته لاړ. یـو گړی وروسـتـه شـکیله هـم ورغلـه، د پلنـگ پـر ژی کښېنسته، د محیب یو لاس یې پهٔ لاس کې ټینگ ونیوو.

"ستا څهٔ خیال دی، شکیلې چې دومره سپین سترگې کولای شوه، اوس بهٔ له تاسره پهٔ هغه کلي کې د ژوند شپې او ورځې نهٔ کړي تیرې".

پهٔ دې بل ماښام چې اقبال صاحب راغلی، محیب لاړو، شاه جي یې تر لاس نیولی راوستو.

ډوډۍ راغله، وخوړله شوه.

له ډوډۍ وروسته، شنې چای راغلې

محیب، شاه جي ته د چای پیاله ور پورته کوله.

خاخان چې خبره یې پهٔ دې ډول یاده کړه.

"شـاه صـاحب! زمـوږ ټولـه کـورنۍ خهٔ، زمـوږ لمسـیان او کړوسیان بهٔ ستا احسان منو، موږ خدای تر دې ځایه را ورسولو، تا را ورسولو.

ستا له درسه وروسته، موږ ټولو هغه سړي هېر کړهٔ، چا چې وموږ ته یې پر زړونو داغونه را ایښي وو، پهٔ کوټلو زړونو مو د ژوند د تېرېدلو لار، تا راښولې وه، پر هغه لاره خو موږ دا دی تر دې ځایه سفر را وکړو".

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي چې په رېږدېدلی لاس پیاله نیولي وه "خاخانه! ستا ده خبرې په مقصد نهٔ شوم پوه؟".

خاخان چې د مور له لوره سترګې د دهٔ په خوا واړولې.

"شاه صاحب! تهٔ نهٔ یې ملامت، وماته خبرې درک نهٔ راکاوۀ چې له کومه ځایه یې شروع کړم، موږ اراده کړې ده، خپل کلي ته په کډه ځو".

شاه جي چې د خپل سر پر تکو سپینو وېښتانو لاس تېرا وو.

"خاخانه! دا زما فرض وو، ما خپل فرض پوره کړي دي، له تاسو سره مو یو احسان هم نهٔ دی کړی".

خاخان چې خپله پیاله یې ږدکوله.

"شاه صاحب! تهٔ که یې احسان نهٔ بولې، موږ یې احسان ګڼو، نور بدل خو یې موږ نهٔ شو درکولای، دا رشته بهٔ تر مرګه درسره پالو".

له دې وروسته یې شاه صاحب او اقبال صاحب رخصت کړو،

شاه صاحب محیب تر لاس نیولی کور ته بوتلو.

پاته ورځې یې خپل کارونه سره سم کړو.

د هغه تاریخ په ورځ یې یوه لارۍ او یو موټر ونیوو، ماښام له یې د کوځې د ټولو، خلګو ډوډۍ وکړه چې نهٔ شیعه، نهٔ عسائي او نهٔ هندو پاته شوو.

له ډوډۍ وروسته یې لارۍ ته کور ورواچاوه.

له ټولو سره یې خدای په اماني وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي ،جبينه ،اقبال او د اقبال ښځه د ښځو وموټر ته ولاړ وو.
د خداى پـهٔ امـاني پـر وخت، د درو سـره كورنيـو اوښـكې څڅېدې.
شپه يې پهٔ لاره وو، بله، ورځ تر ماپښينه.
چې كلي ته ور ښكاره شو، افيسر او دينك د محيب د سراى څنگ ته ناست وو چې لارۍ او موټر يې پهٔ نظر شو.
افيسر چې موټر او لارۍ وليدو.
"دينكه اكا ! دا ده د محيب كډه هم راغله".
دينك چې د افيسر پهٔ لور حېران ، حېران كتل.
"تا اول ولي نهٔ ويل".
افيسر د دهٔ تندي ته كتل، واړه واړه يې خندل "ولي؟
زهٔ څهٔ لېونى درته ښكاردم ؟".
دينك :صاحبه زه هم ليونى نه وم ،په هر څه پوهېدم ،خو په څله مي لاس نيولي وو ،
دينك ناكراره شو ، په ځغاسته لاړو، خپله ښځه او ماشومان يې خبر كړو.
له هغې خوا د ماشومانو نارې شوې.
"د بختيـالى تـرورى كـډه راغلـه،د بختيـالى تـرورى كـډه راغله".
ماشـومانو بختيـالى څهٔ پېژندلـه، د پـلار لـه خـولې يـې اورېدلي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی پهٔ سرای کې خپل کور سره سماوو، ماښام تیاره کلیوالو ډوډۍ ورته راوړه.

پهٔ هغو کې یو منو اکا هم وو چې د بس د سفر خبر یې پهٔ یاده وه.

د کورتو وره ډوډۍ یې راوړه چې میان یې له اصلي غوړو ډک وو.

دوی چې ډوډۍ وخوړه، وروسته بیا د کور پهٔ سمېڅو اخته شو، ناوخته ویدهٔ شو.

سهار چې راووتو، په کلي کې اوازه وه، ملکداد برایه د شپې بار شوی دی...................

(c) ketabton.com: The Digital Library

Novel

Bakhtyalai

Author :

Abdul Qadir Mujrim

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library